

جیہانتیکی ورون

منتدی اقرأ الثقافی
www.iqra.afilamontada.com

بہ کرغہ ریب بہ رزبخی

منتدى اقرأ الثقافي

www.iqra.afilamontada.com

جیهائیکی وون

له نووسینی

به کر غه ریب به روزنجی

چاپی یه کهم

۱۹۷۸

چاپخانه ی نه سعه د به غداد

پیشکشہ بہ :-

شیخ عبدالرحمن شیخ عبدالکریم البرزنجی
نیام و ختیبی مزگوتی نازادی

ب . غ . ب

پیشہ کی

لہ کاتیکدا کہ گہلی ٹیسلام بہ قوناغیکی
زور تہسک و پر لہ مہترسی دا دہروات
لہ کراتیکدا کہ دوژمنانی ٹیسلام ییرو بارہری بۆگہنیان
لہ نیوان کہلہنی گہنجہ کانمان بلاودہ کہنہوہ ، وا
خہریکن بہ دروشمی رہنگاورہنگ و بریقہدار بیتہ
پیش بہ چاکم زانی کہ لہم قوناغہ دا - جیہانیکی وون -
بخہمہ بہرچاوی گہلی کورد تاکو باشتر ناگادار
بیتہوہ لہو چہ کہ بہ توانایہی کہ خوی گہورہ بۆی
ناردوہ

تہگہر دوینی لہ شہری - خہندہق - دا دوژمنانی
ٹیسلام - ۳ - بہش ہون ، تہوا ٹیمرو نوینہری ہر
- ۳ - بہشہ کہ لہسہر چۆکن

جولہ کہکان ، کہ ٹیمرو ٹیسرائیلی رہگہز
بہرستہ •

گاۋرەكان كە ئىمرو ئىمپىريالىزىمى رۆژھەلاتو
رۆژئاۋايە

دوۋرۋوۋەكان - منافقون - ، كە ئەو موسولمانانەن
بە - ورائە - و بە جوغرافيا ئىسلامن

كەۋاتە تىكۆشانی ئىمرومان كەمتر نىسە لە
تىكۆشانی - خەندەق - دا ، دەسلەئەى خاۋەن
بەھرەكان دەنگتان رىك خەن و نىازتات يەك بىت ،
قورئانى پىرۆز بىكەنە رايۆرتى رامىيارىتان و نەيەلن
ماددىيە سەرلى شىۋاۋە بى رەگەكان دەنگ ھەلپنن
خاكي بەرىنى ئىسلامپان لى بىكەنە كۆرەپان .

- و كان حقا علينا نصر المؤمنين - ۴۷ - الروم
سەرگەۋتن ھەر بەدەست خۋاى گەۋرەيە و
خۋاى گەۋرەش گەلى ئىسلام سەر دەيەخىت

۱۹۷۷-۱۰

المقدمة العربية

فرحان البغدادى بق جيهانكى وون ده دوت

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على
اشرف الخلق اجمعين نبينا محمد وآله الطيبين الطاهرين
واصفاءه المنتجبين وبعد

لكل نبي من الانبياء معجزة ، والمعجزة هي ما
يأتي به النبي من عمل يخرق به نواميس الطبيعة
وقوانينها ويعجز عن ذلك غيره . ويجب ان يعترف
العلماء المتخصصون بموضوع المعجزة بان هذا العمل
اعجاز لا يمكن اجراؤه طبيعيا لانهم اعرف الناس
بأسس المسألة واصولها واعترافهم يغني عن اعتراف
بقية الناس

لذلك اقتضت حكمة الله تعالى على ان يخص كل
نبي بمعجزة تشابه الصنعة المعروفة والمشهورة في زمانه

والتي يكثر علماءها واساتذتها في ذلك العصر لكي
تكون المعجزة اقوم للحجة واقرب للاعتقاد والتصديق
فموسى (ع) خصه الله بالعصى لما كان من كثرة
السحرة في زمانه والذين اصبحوا اول المؤمنين به
وبرسالته لما رأوه من انقلاب العصى الى ثعبان تأكل ما
يأفكون ثم ترجع الى حالتها الاولى واعترفوا بأيمانهم
في مجلس فرعون رغم خوفهم من وعيد فرعون وعقابه
وسخطه

وخص الله نبيه عيسى (ع) بأحياء الموتى (باذن
الله) وبراء الاكمه والابرص لما كان في عصره من
اشتهار الطب وازدهاره حيث عجز جميع الاطباء
عن ذلك ليعترفوا بمعجزة عيسى (ع) ويعتقدوا برسالته
التي ارسله الله تعالى بها .

وحيث ان العرب اهتموا واشتهروا بالفصاحة
والبلاغة والفنون الادبية بأنواعها حيث اقاموا الندوات
والاسواق كسوق عكاظ وكتبوا القصائد السبعة بالذهب

وعلقوها على جدران الكعبة اعتزاذا وافتخارا منهم
بالبلاغة والآداب

لذلك ارسل الله نبيه الكريم محمد (ص) بمعجزة
تحدث عظمة قريش وبلاغتها وصولتها الادبية فكان
القرآن الكريم هو معجزة الرسول (ص) والذي امتاز
ببلاغته واعجازه وتشبيهاته الفريدة والتي تحير بها
اساطين الفصاحة والبلاغة واعترفوا بانه كلام الله
وليس كلام بشر حيث عجزوا عن الاتيان بسورة قصيرة
من مثله بعد ان تحداهم بقوله : (وان كنتم في ريب مما
نزلنا على عبدنا فأتوا بسورة من مثله وادعوا شهدائكم من
دون الله ان كنتم صادقين) (البقرة)

واذا كان القرآن تحدى قريشا فهو لازال وسيبقى
يتحدى الاجيال باعجازه واساليبه ، فمنذ ما يقارب من
الف واربعمئة سنة وليومنا هذا ، والكتاب والمفسرون
يكتبون الالف من المجلدات الضخمة عن القرآن وعلومه
ومعطياته المختلفة ولازال الجميع يعترفون بانهم قاصرون
عن فهم القرآن على حقيقته لانه عالم مجهول .

والحق انه (عالم مجهول) ولو لم يكن كذلك لما جعله الله رسالة ونظاما خالدا تدرسه البشرية على الدوام حتى يرث الله الارض ومن عليها وفي كل فترة ، ومع استمرار التقدم العلمي والحضارى ، نتطلع الى اوجه جديدة من اوجه الاعجاز القرآني

وبعد ان اعترف علماء الفيزياء والكيمياء والفلك والوراثة والاحياء بوجود صور وإشارات علمية في القرآن لم يكتشفها العلم الا حديثا . وبعد ان تعرف الناس اكثر فأكثر على هذه الاشارات والحقائق جاء العلم الحديث وخصوصاً علم الحاسبات الالكترونية ليكشف الاعجاز العذى للقرآن وقد كتبت ولا زالت تكتب البحوث الكثيرة في هذا المجال ومن الذين كتبوا في ذلك الاخ الشاذب السيد بكر السيد غريب فكتب هذا الكتاب والذي سماه (العالم المجهول) . والذي خصصه لدراسة الاعجاز العذى للقرآن واشتقصاء ما كتبه العلماء في ذلك . ونحنا ان هذا النصر الجديد الذى

حققه العلم للقرآن انما جاء كضربة قاضية الى الماديين
الملحدين الذين يقولون ان القرآن هو مؤلف ألفه
محمد كما تؤلف الكتب والاساطير الاخرى وهذا الاعجاز
العلمي اثبت ان القرآن ليس كلام محمد (ص) هذا
الرجل الامي بل انه فوق طاقة البشرية جمعاء وانه كلام
الله وان هذا النصر وعد الله به المؤمنين والصالحين
والدعاة اليه بقوله (انا لننصر رسلنا والذين امنوا
في الحياة ويوم يقوم الاشهاد)

جعلنا الله من الدعاة اليه والقادة الى سبيله
ووفق العاملين لاجله والشباب المجاهدين انه نعم المولى
ونعم النصير

الكاظمية المقدسة - فرحان عبد علي البغدادي

١٩٧٧-١٠-٢١

كەتەلۆك

لە ئىمەدا نىيە كە شوشە دەرمانىكى
نەدىبى ، ھىچ شوشە دەرمانىكىش نىيە
بەبى كەتەلۆك - كاتالۆج - بىت ، كەتەلۆك پىمان
دەلىت ، ئەم دەرمانىە لە شارى - A - :روست
كراو ، كۆمپانىي - B - :دروستى كروە ، لى
مادەى - C - :پىك ھاتوۋە ، بۆ نەخۇشى - D -
دەشىت ، بۆ نەخۇشى - E - :ناشىت ، لەكاتى
- F - :بەكارى بىنە و ، و ، و ، ھتە .

و نەبىت تەنیا دەرمان كەتەلۆكى تايىبەتى خۇي
ھەيە ، بەلكو ھەموو شىتەك لەم بوونەوەرەدا - الكون -
كەتەلۆكى تايىبەتى ھەيە بەفر كەر ، ئۆتۆمبىل
دەراسە ھەتا پىرستى - فەرست - پەرتوكىش ،
كەتەلۆكى پەرتوكە .

باشە كە زانىمان ھەموو شىتەك لەم بوونەوەرەدا

که ته لۆکی تایبه تی هه یه ، تو بلی ئه م بوونه وه ره
خۆشی که ته لۆکی نه بیت ؟ !

به لێ بوونه وه ریش وه کو ، به فرکه ر
ته له فزیون ، سهۆ به ، که ته لۆکی هه یه ، قورئانی
پیرۆز به لێ قورئانی پیرۆز که ته لۆکی ئه م
بوونه وه ره یه هه ر له و ته ستیره جوانه ی که پیتی
ده لێن - ته ستیره ی ناده میزاد - تا گه وه ره ترین
ته ستیره و تا بچو کترین ته ستیره ، به و شتانه ی که
له ناویانه و له سه ربانه و له ئیوانیانه ، شوشه
ده رمانیکن ئامیریکه ی کشتوو کلن ، قورئانی پیرۆز
که ته لۆکیه تی

ناده میزادی ژیر کرنۆشی بۆ ئه م راستیه بر دوه و
کرنۆشی بۆ ده بات

بۆ ئه وه ی زیاتر له گه ل بێ گه ردی ئه م هاو کیشه دا بین
بفه رموون له گه لماندا با په رده له سه ر ئه م پیشانگایه
لابده ی تا کو له گه ل چه ند تابیه کی ووندا بدۆین
له خوای گه وه ده پاریمه وه که سه رمان بخات و

پشتمان بگريت تاكو له چهند پيشانگايه كې تردا پټك
بكه پنه وه .

نامه يه كې نه زه لي

قورثاني پروژ چيه ؟

تاكه نامه يه كې نه زه ليه (۱) له م بونه وه رده دا
روژ ، مانگ ، H_2O ، ماده ، ثاډه ميزاد ، بوونه وه ر
نه زه لينين و كوټايبان هه يه ، به لام قورثاني پروژ چوڼ
سهره تاي داناني نازانريت نه وه اش كوټايي يه كې
نازانريت

قورثاني پروژ له ماوه ي - ۲۳ - سالدا هاتو ته
خواره وه ، كه له سالي - ۶۱۰ ز - ده ست پټده كات
تا سالي - ۶۳۳ ز - ، له - ۱۱۴ - سوورته پټك
هاتو وه ، ژماره ي ووشه كاني - ۷۶۴۴۰ - ووشه يه ،
ژماره ي پټه كاني - ۳۲۳۶۷۱ - پټه ، وه - ۶۶۶۶ -
ثايله ته ، له شماري مه ككه (۲) و له شماري مه دينه دا

هاتۆته خوارهوه ، له ماوهی -۱۳- سالی بهراییدا
 -۸۶- سوورته له مهککهدا هاتۆته خوارهوه ، وه له
 ماوهی -۱۰- سالی دوایی دا -۲۸- سوورته له
 مه دینه دا هاتۆته خوارهوه

ئه گهر تائیمرو موسولمانان پیناسهی قورئانی
 پیروزیان بهم شیۆه ده کرد ، ئهوا ئیمرو له دوای
 سالی -۱۹۶۵- دا پرویه کی تر له پیناسهی
 قورئانی پیروژدا دۆزرایه وه که -یه کسانیه
 هاوکیشیه - التوازن - له نیتوان ئه ووشانهی که
 پیچه وانهی یه کترن ، وه له دوای سالی -۱۹۷۰- دا
 ژیری ئه له کترونی خوێ ره پیش کردو - اعجازی
 دارشتنی قورئانی پیروزی بو گێراینه وه

من نالیم له ۱۰٪ له تێمه دا ئه م پیناسه یه ی نه دیوه
 و نه بیستوه ، به لکو دهمه ویت پینگه وه له سه ر که ناری
 یه کسانیه و نه ئینی دارشتنی پشه کانی پچر پچر له
 قورئانی پیروژدا سه یری ده ریای ، ده ریای بێنی

قورئانى پىرۆز بگهين ، تاكو زياترو باشتى له گهوره يى
ئەم - موعجزم - گهوره يە بگهين .

ئيمە ناتوانين بە چاكي جيگىا بۆ قورئانى پىرۆز
بگهينه وه تاكو ئاورىك له ميژوو نەدەينه وه .

خوای گهوره كه ئاده ميزادى (۳) ئارده سەر
ئەم خاكه بەتەنيا نەى نارد ، بەلكو له كاتى پىتويستو
بۆ شوينى پىتويست پىغەمبەرە كالى (۴) هەئارده
ناويان تا بنه چراى پروناكى له ريگاي ژيانيان .
وه پىشتى ئەم پىغەمبەرە نەى دەگرت بە نامە پىرۆزە كانى
- قورئان - زەبوور ئىنجىل تەورات كە بىكەنە
پىرۆگرامى پۆزانەى ژيانيان و بۆ هەموو پىتويستىەك
تيايدا بگهريئ ، تاكو كۆمەلىكى بەختيار پىك بەيئىن .

بەلام ئەوهى جيگىا شانازىە لىرەدا بوتريت
ئەوه يە ، پىغەمبەرە كان بۆ لای تاكە نەتەوه يەك يان
كەلىك دەهاتن و نامە كەشيان هەر بۆ نەتەوه كەيان بوو
بەس

- لقد ارسلنا نوحا الى قومه - ٥٩ - الاعراف
 ثمة له بارهى نوح (ص) پیتغه مبهردا ، بهلام له
 بارهى صالح (ص) پیتغه مبهردا ^{صالحا}
 - ولقد ارسلنا الى ثمود اخاهم ~~صلحا~~ - ٤٥ - النمل
 وه له بارهى موسا (ص) پیتغه مبهردا :-
 - ولقد ارسلنا موسى بئايتنا الى فرعون وملأه - ٤٦ -
 - الزخرف

وه له بارهى عيسا (ص) پیتغه مبهردا :-
 - واذا قال عيسى ابن مريم يا بني اسرائيل اني رسول
 الله اليكم - ٦ - الصف

بهلام پیتغه مبهري خوښه ويستماني محمه دى كورى
 عه بدولا - ص - جياوازيه كي زوري هه يه له بارهى بانگ
 كردنى ئاده ميزاده وه له گهل پیتغه مبهريه كاني پيش خوى ،
 محمه د ته نيا بۆ نه ته وه يه كي تايبه نى و گه ليكي
 ديار كراوه نه هاتوه ، نامه كشي كه - قورئاني
 پيرۆزه - ته نيا بۆ نه ته وه يه كي تايبه نى نيه ، بهلكو
 محمه دو نامه كه ي بۆ لاي ئاده ميزاد هاتوه به گشتى

بۆيە قورئانى پىرۆز زۆر بەگەرمى ئاگادارمان
دەكاتەوہ :-

- وما ارسلناك الا رحمة للعالمين - ۱۰۷ - الانبياء
وما ارسلناك الا كافة للناس بشيرا ونذيرا - ۲۸ -
سبأ

- قل يا ايها الناس اني رسول الله اليكم جميعا
- ۱۵۷ - الاعراف

ليۋرەدا گەورەيى محەمەد خۆى رەپىشەدەكات
محەمەد داوا لە يەكئەك ناكات كە خواكەى - بئەكەى -
بشكىنئى و بروا بە خواى گەورە بىكات و بئە ژىر
سەبەرى ئايىنى ئىسلامى پىرۆز ، داوا لە - ۱۰ - كەس
ناكات ، لە قوريشەكان و كوردو عەرەب و فورس ناكات
بە تەنيا ، بەلكو داوا لە ھەموو ئادەمپزاد دەكات كە
بروا بە خواى گەورە بئىن و بئە موسولمان

راپەراندئى ئەم كارە گرنگە بۆ چ محەمەدئەك
باشە ، لە فورسەكان بئە چونكە خاكىكى زۆرو
سوپايەكى زۆريان ھەيە ، لە رۆمەكان بئە كە زۆر

زەنگىنى زۆر بەھىزن ، لە دەولەمەندەكانى مەككەو
يەمەن بىت باشە ؟

بەلام خوای گەورە بۆ ئەوەی كە بۆمان روون
بكاتەووە كە توانای بەسەر ھەموو شتێك دا ھەيە ،
سەیركەن ، سەیركەن ئەم كارە گرنگە بە چ محەممەدێك
رادەپەرێنیت •

بە محەممەدێك كە بابو براو كورى(؟)نێە وەكو
دیواری پۆلايىن لە پىشتى بوەستن ، بە محەممەدێك كە
دايك و خوشكى نێە نازى بچێژن و سوورى بكەن
لەسەر بەردەوامبوون ، بە محەممەدێك كە مالى نێە و لە
مالى باپرو مامى دا گەورە بوە، خاوەنى ھىچ سامانىك نێە
كە بىكاتە ماوەر بۆ پروژاندنى ئەو كۆسپو تەگەرانەى
كە دێنە سەر رىى ، بە محەممەدێك كە نەخويندەوارە ،
كە زۆربەى زۆرى خزم و كەسەكانى تێنۆن بە خوینى ،
بەلێ بەلێ بەم جۆرە محەممەد دا بەزىە گۆرەپانى
تێكۆشان ، چ تێكۆشانىك كە چاو لە چاوى ھەموو

خو نه ناسټيک دهنټ له ږووی زه مين چ پاشا بيت چ
گه دا ، چ به هيز بيت چ بي هيز *

کرد بوونه وي نه هم همو وانه کومه لايه تي و
نابوريانه له محمده و وستان به ږووی همو و
گاورنیکي سر نه خاکه ، وسرکه و تنيکي واريک و
پټک ، وانه يه که ، وانه يه که بو ناده ميزاد که بزانت
خوای گوره دسه لاتی به سر همو و شتيک دا هيه
محمده د له جهنگه دژواره دا چ چه کيکي له ده ست بو
چ جوړه توانايه کي خسته کار بو نه کوده تايه له
همو و ږووه گاني ژياني ناده ميزاد *

به اي قورناني ږوژ تا که چه کي محمده و ياراني
محمده بو که بووه هڅی سرکه و تنيان ، قورناني
ږوژ بو به تيشکي گامه که رهق ترين دلي نه رم کرد
- نیاز له دلي عومري کوري خه تابه پيش ئيسلام
بوونی - قورناني ږوژ بو که سرچاوې سده دان
لبېد(م) ووشک کرد به هيزي دارستن و جواني
و بهرزي و اتاکه ي ، قورناني ږوژ بو به دانېشگايه که به

ههزاران ههزار ئادهمیزادی ژیری پێگه یاند که له
 پیناوی بهرزه وهندی ئادهمیزادا کاربکهن
 بوومه له رزه یه کی وا مه زن بوو که کۆشکی زۆرداری له
 ره گدا ده رهینا ، نه و نا له گه وره یه بوو که - ۱۴۰۰ -
 ساله له دلی بێ باوه ره کاندایه ده نگ نه که و تووه و
 - ۱۴۰۰ - بلیۆن بلیۆن سالی تریش له ده نگ ناکه ویت،
 نه گهر دوینێ - نه بو له هب و توبه ی کورێ خه له فی -
 پیتکا (۷) نه و ئیمرو قومه له یه کی نیۆتروته روژی
 سه دان جار له دلی ماددی و وجودیه بێ ره گ و سه ری
 شیواوه کاندایه ده ته قیته وه زه مینی واپان و به رینی
 لی کردونه به کونه مشک ، ده ست بۆ هه ر شتیك
 درێژ ده کهن هاوار ده کات (۸)

لا اله الا الله محمد رسول الله

نه گهر دوینێ پۆل پۆل و تاك و جوت ئادهمیزاد
 خۆی ده گه یانده ژیر سیبه ری ئیسلام نه و ئیمرو
 نه و ئیمرو ئامیری نه لكترونی به هه موو نه تۆمه کانیه وه
 کر نۆش بۆ گه وره ی قورنانی پیرۆز ده بات که ته ئیسا

تاکه نامه‌یه‌کی خوی گه‌وره‌یه .

که‌ی ، که‌ی له توانای من دا هه‌یه ، که‌ی ، که‌ی
له توانای ئاده‌میزاد دا هه‌یه که‌ی ، که بتوانیت مافی
خوی به ته‌واوی بده‌ته کارێک که خوی گه‌وره
بیسات ۱۰۰!

به‌لێ قورئانی پیرۆز له -۱۱۴- سوورمت یێک
هاتوه ، وه -۶۶۶- نایه‌ته ، وه -۷۶۴۴۰- ووشه‌یه ،
وه - ۳۲۳۶۷۱ - پینه ، ئیمه‌ له‌م -۶۶۶- نایه‌ته‌دا ،
روناکی ده‌خه‌ینه‌ سه‌ر -۱- نایه‌ت .

الله الذي انزل الكتاب بالحق و الميزان -۱۷-

الشوری

وابو به -۱۴- سه‌ده که موسولمانانی خاوه‌ن به‌هره‌و
ژیر قورئانی پیرۆز شی‌ده‌که‌نه‌وه و له واتا‌که‌ی دا
ده‌کۆلنه‌وه من نالیم له ۹۰٪ (۹) یان نه‌یان توانی‌وه به
چاکی و به پاکی سه‌ربکه‌ون و نازی نایه‌ته‌کان رابگرن ،
به‌لام مافی خۆمه‌ بلیم ، تانیستا لیکۆلینه‌وه‌یه‌کی زۆر

تهواو نه کړاوه بڼه ټایه ته کانی قورنای پیرۆز ، تانیستا
 نهو سهرچاوه زانیاری و یاسانیانې که له گه لینی
 ټایه ته کانی قورنای پیرۆز به چاگی نه خراونه ته گارو
 نه که وتونه ده ست ټاده میزاد هندیکیان هر ده ستی
 بڼه دریز نه کړاوه ، به لام ټمه ټمه ناگه یتیت که
 موسولمانان خوځیان مانند نه کړدوه و پوښنیریان که مه ،
 به پیچه وانه وه ، چری واکا کانی قورنای پیرۆز شپوهی
 داپشتنی ټایه ته کان و موسیقای ټایه ته کان و نهینی ، ثم
 پیته پچر پچرانه ی که کشاونه سهره وه ی سووره ته کان ،
 بهیز تره له و زانپاریه ی که ټاده میزاد ده ی زانیت ،
 واته - ۱۴۰۰ - ساله هیشتا زانیاری ټاده میزاد
 نه که یشوته نهو ناسته ی که له دل و دموونی ټایه ته کانی
 قورنای پیرۆز بگات ، ټایه تی ۱۷ (الشوری) ش یه کیکه له و
 ټایه تانه ی قورنای پیرۆز که مافی خوی وهر نه گرتوه
 به لام له دوی سالی - ۱۹۶۵ - دا توانرا سهره داویک
 بدوزینه وه له ټایه ته دا ، وه له دوی سالی - ۱۹۷۰ -
 ش دا سهره داویکی تر دوزرایه وه هر له ټایه تی - ۱۷ -

الشورى - دا ، بهلى نه گهر ده ست بقى توانايى نه م ئايه ته
 دريژ بکهين ري مان ده که ويته سهر هر - ۳۲۳۶۷۱ -
 پي ته کاني قورناني پيرۆز ، چونکه قورناني پيرۆز وه کو
 له شي ئادميزاد وايه هه موو به شه کاني ته واو کهرى
 به کترنو هه مووى ليک به ستر او به هيزيک ، چ هيزيک
 که تا دلى دنياش له ليدان بکه ويته نه م هيزه له توانا
 ناکه ويته .

x x x

۸۱۱-۶۹۷ :- به رموون له که مان دا با سه يري نه م

تابليزياله بکهين .

نه گهر سه يري هه موو ووشه کاني قورناني پيرۆز
 بکهين که - ۷۶۴۴۰ - ووشه يه ، ده بينين ووشه ي -
 الايمان - بروايى - له - ۸۱۱ - جيگادا هاتووه
 پيچه وانهى نه م ووشه يه که ووشه ي - الکفر - ۵ - بى
 باوهرى - له - ۶۹۷ - جيگادا هاتووه .

تق بلى چ نه ينيه ک له م دوو ژماره يه دا هه يه ،
 بهلى جياوازي نيوان - الايمان و الکفر - باوهرى و
 بى باوهرى - قورناني پيرۆزه ، چونکه قورناني پيرۆز

ھەموو ئەرکىنكى ئىسلامى تېدايە ، ھەر كەسبىك كە
 ئىسلام بېت [ۋە كۆزۈبەى موسولمانانى ئىمىرۇ كە بە
 - الورائە - يان بە - جوغرافىيە - يان بە - دفتر النفوس
 - ئىسلامىن] پەيرەۋى قورئانى پىرۇز نەكات گاورە ،
 ئەم ھاۋكىشە لەچىدا خۋاى گەورە بۆمان روون
 دەكاتەۋە ، خۋاى گەورە ئەم راستىيەى خستۆتە پەيكەرىنكى
 ئەندازەىي كە ئادەمىزاد تا ئىمىرۇ بېرى لى نە كىردۆتەۋە
 ۋ بۆى نەچۈۋە •

بەلى قورئانى پىرۇز - ۱۱۴ - سوورەتە ، ئىمە
 ئەگەر ووشەى - الكفر - كە - ۶۹۷ - ووشەىە لەم
 - ۱۱۴ - سوورەتەدا ، لە ووشەى - الايمان - كە - ۸۱۱ -
 ووشەىە لە ھەموو قورئانى پىرۇزدا دەرىئىن ، چ
 ژمارەيە كمان بۆ دىمىتتەۋە •

• ۸۱۱ - ۶۹۷ = ۱۱۴ •

ئەم - ۱۱۴ - يە چىە ۹۰۰ ، بەلى ئەم - ۱۱۴ - يە
 ژمارەى سوورەتەكانى قورئانى پىرۇزە ، واتە جىاۋازى
 نىۋان باۋەپى ۋ بى باۋەپى قورئانى پىرۇزەۋ بەس

بۆيەش خۇي گەورە جياوازيەكەي كىردۆتە - ۱۱۴ - تاكو
 ئادەمىزاد بىزائىت گە بىرۇي ھىناو پەيرەوى كىردنى
 - ۱۱۳ - سوورەت لە قورئاندا گاۋرە تاكو يەكەكەي
 تىرىش بىرۈپى تەكات و پەيرەوى پى تەكات چۈنكە
 بىرۈھىنان بە - ۶۶۶۵ - ئايەت، تەواوينە تاكو - ۶۶۶۶ -
 ئايەت نەبىت، قورئانى پىرۆز ھەمووى بە يەكتر بە سىتراۋ
 بە سوورەت و ئايەت و ووشە و پىتە كانە و ھەمووشىيان
 تەواۋگەرى يەكترىن ، نەئىنى ئىوان ژمارەى - الكفر - و
 - الايمان - لە قورئانى پىرۆزدا، نە لە سەردەمى محەمدى
 پىشەۋاۋ نە لە سەردەمى خەلىفەكانى راشىدىن و نە لە
 سەردەمى عەباسى و ئەمەۋىيەكاندا ئەم نەئىنى نەدۆزرايۋە
 بەلكى لە دىۋى سىالى - ۱۹۶۵ - دا دۆزرايۋە ، ۋاۋە
 نىكەى - ۱۴۰۰ - سالە پاشى ھائىنە خۋارەمى .

ئەم تابلۇيە بە دەم و بە ئوسىن نەبىت بە ھىچ
 رىڭكاي قر ئاسان نى ، چ بىرىك ، چ دىكتورىك ، چ
 فىلەسوفىك ، دەتوانىت لە ئىوان - ۷۶۴۴۰ - ووشەدا
 - ۸۱۱ - الايمان - دابىت و - ۶۹۷ - ووشەى - الكفر -

دابىت ، كه چياوازيه كه يان به قه د ژماره
 سووره ته كاني قورثاني پيرۆزه ، نه به پوويه كي وونه له
 قورثاني پيرۆزدا كه به زيان هه ژان قووي ووني قري
 ئيدايه .

به ئي نه كه ر ووشه كاني - الايمان الكفر - زياتر
 بانه ، يا كه متربان له ژماره يه كي ئيمپۆ له قورثاني
 پيرۆزدا ده بينين ئه و ههست به له نكيه ك و كورتيه ك ده كرا
 له قورثاني پيرۆزدا به لام چۆن چۆن ووشه يه ك زياد
 ده بىت يان كه م ده بىت به بى هۆ له كاريكدا كه خواي
 كه وزه بيكات

ده بى - ريكهوت - په رسته كان چي بليين له

باره يه وه ۸۱۱ - ۶۹۷ = ۱۱۴

۱۴۵ = ۱۴۵

بفه زمون سه يري نه تابه ژيانهش بکهن [۱۴۵ =

۱۴۵] كه چۆن ، چۆن بونه ته قومبه له يه كي كشه و به بۆ
 نه م سه رو نه و سه ري ماددي و وجوديه كاناياني گرتوه
 به ره و قوناغي مه رگيان ده بهن

نه گهر سه يری هه موو ووشه کانی قورئانی پیرۆز
 بکهین ده بینین که ته نیا له ١- جیگادا ووشه ی
 -الصیف- هاوین - هاتوو ، پیچه وانه ی ئهم ووشه یه
 که ووشه ی -الشتاء- زستان له ١- جیگادا هاتوو ،
 واته دوو ووشه ی پیچه وانه به قه د یه کتر هاتوون له
 هه موو قورئانی پیرۆزدا .

رحلة الشتاء و الصيف ٢ - قریش

الصيف = هاوین = ١

الشتاء = زستان = ١

* *

نه گهر سه يری هه موو ووشه کانی قورئانی پیرۆز
 بکهین که -٧٦٤٤٠- ووشه یه ، ده بینین - ٤ - جار
 ووشه ی -البرد- ساردی-(١) هاتوو ، پیچه وانه ی
 ئهم ووشه یه که -الحر- که رمی -یه له ٤- جیگادا
 هاتوو واته دوو ووشه ی جیاوازو پیچه وانه ژماره کانیان
 یه کسانن به یه کتر له هه موو قورئانی پیرۆزدا

البرد = ٤ = ساردی

الحر = ٤ = گهرمی

★ ★

به لئی ووشه‌ی - الموت - مردن - له قورئانی
پیرۆزدا له - ١٤٥ - جینگادا هاتووه ، به لام پینچه‌وانه‌ی
نهم ووشه‌یه که - الحیاة - زیان - له - ١٤٥ - جینگادا
هاتووه ، واته نهم دوو ووشه‌یه که دزی به کترن به‌قه‌د
به کتر هاتوون له هه‌موو قورئانی پیرۆزدا

الموت = ١٤٥ = مردن

الحياة = ١٤٥ = زیان

★ ★

ئیره ده‌نگی قورئانی پیرۆزه

ئه‌و ده‌نگه‌ی که هه‌رگیزاو هه‌رگیز له‌که‌ی مردن
ناگریت ، به‌هه‌رموون با به‌رده‌وام بین له‌گه‌شته‌که‌ماندا •
ووشه‌ی - الدنيا - جیهان - له‌هه‌موو قورئانی
پیرۆزدا له - ١١٥ - جینگادا هاتووه ، پینچه‌وانه‌ی نهم

ووشه یه که - الآخرة - دوارۆژ - له - ۱۱۵ - چینگادا
هاتوو

الدنيا = ۱۱۵ = جیهان [دوینیا]

الآخرة = ۱۱۵ = دوارۆژ

تا زانست پێش بکه ویت و رو ناکی زانیاری تاریکی
نەخوێندەواری و دا که وتن رهش بکاته وه ، زیاتر گه وره یی
و ورده کاری خوا ی گه وره مان بۆ پروون ده بیته وه

★ ★

ووشه ی - الشیاطین - شه ی تان - له هه موو قورئانی
پیرۆزدا له - ۸۸ - چینگادا هاتوو ، وه ووشه ی
- الملائكة - فریشته - له - ۸۸ - چینگادا هاتوو واته
به یه کسان ی هاتوون دوو ووشه ی پێچه وانه

الشیاطین = ۸۸ = شه ی تان

الملائكة = ۸۸ = فریشته

★ ★

ووشه ی - الرجس - واته [ئه و کاره خراپه یه که
شه ی تان توشی ناده میزادی ده کات] وه ووشه ی - الرجس -

واته [نهو ئازاره‌ی که ئاده‌میزاد ده‌ی بینیت نه‌گه‌ر به
خراپه‌هه‌ستا ، واته‌توشی - الرجس - یوو] نه‌م دوو
ووشه‌یه‌ له‌ هه‌موو قورئانی پیرۆزدا له - ۱۰ - جی‌گادا
هاتوو هه‌ریه‌که‌یان ، واته‌ به‌یه‌کسانی

الرجس = ۱۰

الرجز = ۱۰

چۆن ، چۆن جی‌ی خۆی نیه‌ که‌ خ‌وای‌گه‌وره
بفه‌رموویت :-

- الله الذي انزل الكتاب بالحق والميزان - ۱۷ -

الشموري

★ ★

ووشه‌ی - النفع = به‌که‌لك - وه‌ پێچه‌وانه‌که‌شی
ووشه‌ی - الفساد - نه‌م دوو ووشه‌یه‌ی له‌ هه‌موو قورئانی
پیرۆزدا به‌یه‌کسانی هاتوون ، هه‌ریه‌که‌یان - ۵۰ -
جارهاتوون

النفع = ۵۰

الفساد = ۵۰

★ ★

ژماره‌ی ووشه‌ی - الصالحات (۱) - له هه‌موو
 قورئانی پرۆژدا - ۱۶۷ - ووشه‌یه ، پیچه‌وانه‌ی ئه‌م
 ووشه‌یه که ووشه‌ی - السیئات - ژماره‌که‌ی - ۱۶۷ -
 ووشه‌یه ، واته‌یه کسانن به‌یه‌کتر دوو ووشه‌ی
 پیچه‌وانه .

الصالحات = ۱۶۷ = چاکه

السیئات = ۱۶۷ = خراپه

★ ★

ژماره‌ی ووشه‌ی - الضیق - له هه‌موو قورئانی
 پرۆژدا - ۱۳ - ووشه‌یه ، پیچه‌وانه‌که‌نی که - الطمانینه -
 ئه‌م ووشه‌یه‌ش له - ۱۳ - جینگادا هاتوو ، واته‌ دوو
 ووشه‌ی دژی‌یه‌ک به‌قه‌د یه‌ک هاتوون

الضیق = ۱۳ = دلتنه‌نگی

الطمانینه = ۱۳ = دل‌نیایی ، دل‌خۆشی

★ ★

ووشه‌ی - محمەد - له هه‌موو قورئانی پرۆژدا

١- ٤- چيڱادا هاتووه ، وه ووشه‌ي - السراج - چرا
 - له ٤- جيڱادا هاتووه ، واته نهم دور ووشه‌يه به
 يه‌كساني هاتوون

محهمه‌د (١٢) = ٤ (ص)

السراج (١٣) = ٤ = چرا

چهند له جوي‌تيو چهند ريځه كه ژماره‌ي ووشه‌ي
 -السراج-چرا- به‌قده ژماره‌ي ووشه‌ي محهمه‌د بيت ،
 محهمه‌د هه‌ر نه‌و چرايه نه‌بوو كه له سه‌رده‌مي -جاهيلي-
 دا روناكي خسته‌سه‌ر هه‌موو سوچيكي جيهان و
 به‌س ، به‌لكو نه‌و پيشه‌وايه مه‌زنه‌يه كه له‌م سه‌ده‌ي
 بيسته‌مه‌دا واته -١٤٠٠- سال پاش كوچ‌كردني
 پاش نه‌وه‌ي كه نهم نه‌ستيره‌ جوانه بوته بنكه‌ي قومبه‌له‌ي
 نه‌تۆم ، بوته بنكه‌ي قوطبه‌له‌ي نيوترون، بنكه‌ي قازيفه‌ي
 - المعبرة للقرارات وذات رؤوس متعددة - ، بوته بنكه‌ي
 ره‌كه‌ز به‌رستى ، روژنيه به‌سه‌دان ره‌ش بيتست نه‌بيتته
 قوربانى سبى پيستيځك ، هه‌موو جوړه بڼ ياساييه‌ك
 ده‌كرت ، كه‌پبووين له‌گه‌ل ئاوازي - پيش‌كه‌وتن ،

پیش که وتن که چی - برناردشو - دهلیت - نه گەر
محه مه د مابایه هموو ئازاوه یه کی سهرزه مینی چاره سهر
ده کرد به ماوه ی نه وه که فنجانیك قاوه بخواته وه

به لی نه وه محمه ده ، که سه ده می بیسته م به دوا ی
ده گهریت ، به لام من له گهل - برناردشوق - نیم ، ههرگیزاو
ههرگیز بروا به وکه سانهش ناکم که وا ده زانی محمه ده
مردوو ، برناردشوق نه گهر راست ده کات ئاده میزاد توشی
ئازاوه مه ترسی بووه ، نه گهر بۆچاره سهریان هه ولده دات ،
با باش بزانیته که محمه ده ماوه !

محه مه د روژیک ده مریت که قورئانی پیرۆزو
فه رموده کانی بمرن ، هه مووشمان ده زانی که قورئانی
پیرۆز نه زه لیه نه ک ماده یه ! ، بزنادشوق نه گهر
راست ده کات ده ستی ئاده میزاد بگریته بیان که یینیته
ژین سیبه ری ئایینی ئیسلام ، نه ک نه وها بئ هیوایان
بکات ، بۆ ، بۆ محمه ده نه ماوه ، محمه ده خویند کاریککی
دانیشگای قورئانی پیرۆز بوو ، محمه ده سه ربازیك بوو
پیشه واکلی قورئانی پیرۆز بوو ، محمه ده روباریکی

پوون بوو سەرچاوه‌که‌ی قورئانی پرۆز بوو
 ئەو کەسانە‌ی دەیانە‌وێت کە محەمەد بێینن
 چ ئادەمیزادێکی ژیر بوو ، چ کاریکی پەسند کردوووە
 چ کاریکی قەدەغە کردوووە ، محەمەد بۆتە ٦٦٦-
 نایەت و لە دە‌لاقە‌ی زۆربە‌مانە فەرموو سەیری بکە چۆن ،
 چۆن قسەت لە‌گە‌ڵ دە‌کات و بە ١٠- پەنجە رێ‌گای
 بە‌ختیاری و پیش کە‌وتنت بۆ دە‌ست نیشان دە‌کات .
 وما ينطق عن الهوى ان هو الا وحى يوحى

★ ★

ووشە‌ی - الفرقان - بە‌ق نامە دە‌لێن کە خراپە‌و
 چاکە لێک جیا‌دە‌کاتە‌وه ، وه ووشە‌ی - بنی ادم - کە
 ئادەمیزادە واتە ئە‌و کە‌سە‌ی کە -فرقان- ی بۆ هاتوووە ،
 ئە‌م دوو ووشە‌یە لە هە‌موو قورئانی پرۆژدا بە یە‌کسانی
 هاتوون .

فرقان = V

بنی ادم = V

★ ★

ووشەى - الاسباط - كه كوپەكانى يەعقوب
 پيڧەمبەرن - وه ووشەى - الحواريون - كه يارانى عيسا
 پيڧەمبەرن - ئەم دوو ووشەيش ژمارەكانيان لە
 قورناني پيرۆزدا يەكسانە ، هەريەكەيان لە - ٥ - جىگادا
 هاتووە

الاسباط = ٥

الحواريون = ٥

★ ★

وه ووشەى - الناس - خەلك - لە هەموو قورناني
 پيرۆزدا لە - ٣٦٨ - جىگادا هاتووە ، وه ووشەى
 - الرسل - پيڧەمبەرەكان - لە - ٣٦٨ - جىگادا هاتووە ،
 واتە ژمارەى ووشەى - خەلك - لە هەموو قورناني پيرۆزدا
 يەكسانە بە ژمارەى ووشەى - پيڧەمبەرەكان - .

الرسل = ٣٦٨ = پيڧەمبەرەكان

الناس = ٣٦٨ = خەلك

★ ★

ووشەى - العلم - زانبارى - لە هەموو قورناني

پروژدا له - ۸۱۱ - جینگادا هاتووه ، وه ووشه
 - الايمان - باوهري - ل - ۸۱۱ - جینگادا هاتووه ،
 زانای بې باوه به - خوای گوره - نه زانه ، نادمیزادېک
 نه زانیت کي ، کي دروستی کردوه ، کي - ئوکسجینی
 بهم نه اندازه له سهر پرووی زه مین دا داناوه که نه هیڼده
 زور بیت که ناگر له جیهان به رېداو نه هیڼده که بیت
 که بهشی هه ناسه دان نه کات ، کي خوری دروست کردوه
 که پیویسته ماوهی دووریه که ی نه ونده بیت و بهس ،
 وه تیشه که ی نه زیاد ، نه که م له پیویست بیت ،
 نه گهر خور چنه دووره نیو نه ونده ی تر دوورسوايه
 تیشه که ی هه موو خه لک و پرووه ک و ناژه لی ده سووتاند ،
 نه گهر چنه دووره به قه د نیوهی دوریه که ی له ئیمه
 دورتر بایه ، هه موو خه لک و زوره ک ده بووه شه خنه و
 دهی به ست ، به لی زانینی بې باوه ری نه زانینه .

العلم = ۸۱۱ = زانیاری

الايمان = ۸۱۱ = باوهري

★ ★

ووشەى - الاصنام - بت - له - ۷۶۴۴۰ - ووشەدا
 له - ۵ - جىگادا ھاتوۋە ، وە ووشەى - الخمر - ئارقى
 - له - ۵ - جىگادا ھاتوۋە .

الاصنام = ۵ = بت (۱۴)
 الخمر = ۵ = ئارقى (۱۰) .

چۆن ، چۆن لە جېنى خۇي دا نىيە كە خۇي كەورە
 ناۋى بت و ناۋى ئارقى بە يەكسانى بېئىت ، ئەگەر
 بت پەرستى ئەۋپەرى بىھۇشى بېت ئەۋا ئارقى
 خواردنەۋەش زۆر لە بت پەرستى كەمتر نىيە و بگرە
 زىاترە ، ئەم راستىيە ھەموومان دەيزانىن بەلام خۇمان
 لىي كەپ كىدە

لە ئارقى خۇرىك پېرسىت ئارقى چىيە ؟
 دەلىت دلخۇش كەرەۋەيە ، بفرمون با پىكەۋە
 سەيرى ئەم دلخۇش كەرەۋەيە بىكەين ۱۰۰۰

گەر لە خىزانى ئارقى خۇرىك پېرسىت ، ئارقى
 چىيە ؟ دەلىت منالەكانى لە پوتيانو لە پىرسان كېۋىشتم ،
 باسى خاۋەن قەردەكان مەكە كە چى دەلىن لە دەرگاماندا .

با لەم پۆلیسە بېرسین کە لە - بەرێوەبەرایەتی
 کشتی پۆلیسی ھاتوو چۆی عێراق - ئارەق چیه ؟
 ئارەق بوو ھۆی دروستبوونی - ۳۰۹ - روداوی
 وەرگەران و ئێکەلانی ئۆتۆمبیل ە ئەنجامی سەرخۆش
 بوونی شوڤیرەکان ئەمەیان تەنیا لە ئیوان سالی
 - ۱۹۷۵ - دا

با لەم پۆلیسەش بېرسین کە لە - بەرێوەبەرایەتی
 کشتی پۆلیسە لە عێراق - ئارەق چیه ؟
 نا ، باسی ئارەق کرد ، تەنیا لە سالی ۱۹۷۶ - دا
 - ۲۳۶۹ - کەس بوونە بەراگێری
 گەر لە پزیشکیک بېرسیت ئارەق چیه ؟
 بۆ زیان لە کۆمپانیەکانی عێراق و ئیسلام
 بکەوێت ۱۰۰ !

باشە ئەگەر لە دەوله تێکی ئیسلامی دا کە ژمارە
 - ۱۰ - ملیۆنە لە - ۳۶۰ - رۆژدا ، ۲۳۶۹ + ۳۰۹
 کەس بێتە قوربانی ئارەق خواردن ، دەبێت لە ھەموو
 دەوله تە ئیسلامەکانی تر چەند کەس لە ناو ببات ،

دەبىت لە ھەموو جىھاندا چەند ئادەمىزاد بەقوربانى
 ئارەق بىت ، بەلى ، بەلى دوا راپۆرتى - مەركز
 الاحصاء - ى ئەمەرىكا دەلېت گەنجەكانمان بەرەو
 شىت بوون دەچن بەھۆى ئارەق خواردنەو چەند
 كەس شىت بوو ، وە دەلېت لە ھەموو سالىك دا - ۲۵ -
 ھەزار ملیۆن دۆلار بە ئارەق دەدرىت بەلام زىانەكەى
 دەگاتە - ۵۰ - ھەزار ملیۆن دۆلار

مەلایەكى موسولمان ئەم سەرژمىرەى نەکردو
 كە بلىن - پاشكەوتنە ، گەنجىكى موسولمان ئەم
 سەرژمىرەى نەکردو كە پروانەكەین چونكە
 موسولمانە ، بەلكو ئەمە يەككە پیمان دەنیت كە بروای
 بە خوای گەورە نیه

ئەگەر لە موسولمانىك بېرسىن ئارەق چیه ؟
 يەكسەر دەلېت حەرامە ، حەرامە چونكە خوای گەورە
 حەرامى كردو ، خاوەن پروا دەزانیت كە خوای گەورە
 شتىك قەدەغە ناكات لە ئادەمىزاد كە زيان بە ئادەمىزاد
 ئەگەیینیت ، ئەو موسولمانەى كە دەلېت ئارەق

خواردنهوه حهrame نازانیت ، نازانیت له - ۱۰ - ملیون
 کهسدا - ۲۳۶۹ + ۳۰۹ - نادمیزاد بهراگیری ناروق
 ده بیت ، نه گهر کوی نه م ژماره یه دابهشی سهر - ۳۶۰ -
 روژ بکهین ده بینین نه ههر - ۱۸۰ - الدقیقه - دا
 نادمیزادیک به هوی ناروق خواردنهوه ده مریت

نهو روژهی که خوی گه وره ناروق خواردنهوهی
 حهram کرد ههر موسولمانیک پرووی له مالهوه کردو
 چهره - گوزهی - ناروقی بلند کردو به زهوی دادا ،
 بهلی نهو روژهی که ناروق خواردن حهram کرا شوپړه
 جوگهی ناروق له هه موو کولانه گانی مه ککهو مه دینه دا
 دهنگی ده هات - ربنا واجعلنا مسلمین لك و من ذریتنا
 امه مسلمه لك

۱۲۸ - البقره

× × ×

آلم - بهرموون با له گهل چهند تابلویه کی تردا
 بوهستین که پروویه کی تری گه وره یی قورئانی پروژمان
 بو ده گیتړنهوه .

★ ★

نه گهر سه یری سووره ی - البقره - بکه ین که له
 ۲۶۸- نایه ت پیک هاتوو ، وه له مه دینه دا هاتوته
 خواره وه ، نایه تی یه که می نهم سسووره ته له پیتی
 - الم - پیک هاتوو لیږه دا با پرسیاریک بکه ین ، بۆ ،
 بۆچی نهم نایه ته به شیوه ی - الم - ده ست پیده کات
 به - لأم - یان به - الم - یان به شیوه یه کی تر ده ست
 پیناکات ، یان بۆچی به - اَبَت - ده ست پیناکات نهم
 سووره ته یان به چەند پیتیکی تر ۴۰۰؟

پیش نه وه ی موسولانیك بلیت نهم دارشتنه که
 - الم - ه باشتره و ریک تره له هه موو بۆ چونیک
 ناده میزاد چونکه خوی گه و ره وای داناوه ۱۰۰۰ ژیری
 نه له کترونی خوی ره پیش ده کات و ده لیت ، نهم - ۳ -
 پیته باشتره و راست تره له پیته کانی تر بۆ نهم نایه ته ،
 وه ده لیت نهم - ۳ - پیته که به شیوه ی - الم - هاتوو
 راست تره و ته ووتره له هه موو دارشتنیک تر که
 ناده میزاد بۆی بچیت ، بۆ چونکه پیتی - ا - له سووره ی
 - البقره - دا - ۴۵۹۲ - پیته وه ژماره ی پیتی - ل -

۳۲۰۴ - پیتە ، وه ژماره‌ی پیتی -م- ۲۱۹۵ - پیتە ،
 له هه‌موو سووره‌ته‌که‌دا ، واته‌ که به شیتوه‌ی - الم -
 دانراوه ، به شیتوه‌ی - لام-یان- م‌ال - دانه‌نراوه ،
 راست‌تره‌و ریک‌تره ، چونکه کام پیت ژماره‌که‌ی زیاتره
 له هه‌موو پیتە‌کانی‌تر له سووره‌ته‌که‌دا له پیشه‌وه‌ی
 نایه‌ته‌که دانراوه ، وه کام پیت له پیتی -ا- ژماره‌که‌ی
 زیاتره له ناو پیتە‌کانی‌تردا له دوا‌ی پیتی -ا- هاتوه
 که -ل- ه وه کام پیت ژماره‌که‌ی له ژماره‌ی پیتی
 -ال- که‌مترو له ژماره‌ی هه‌موو پیتە‌کانی‌تر زیاتره له
 دوا‌ی - ال - هاتوه ، نه‌ویش پیتی -م- ه

بیر له چی ده‌که‌یه‌وه - فهرخه سارته‌رو فرۆید -
 بیر له چی ده‌که‌یتوه ، نه‌مه هونراوه‌ی-مایکۆفیسکی-
 نیه که ده‌لێت - خوا نه‌بێت هیچ شتی‌ک قه‌ده‌غیه -
 باشه من له مایکۆ - ده‌پرسم چ سودێک به‌ خ‌وا‌ی
 که‌وره ده‌گات که ئاره‌ق خواردن قه‌ده‌غیه ، گۆشتی
 به‌راز قه‌ده‌غیه ، نازار دانی دایک و باوک قه‌ده‌غیه ،
 نه‌خوینده‌واری قه‌ده‌غیه ، کوشتی‌نی به‌بێ تاوان

قەدەغەيە ، زىنا قەدەغەيە ! رۆزگرتىز نوپۇز
 ھەج زەكات و ئەركى پىرۋىز دەپ جىبە جى
 بىكرىت

سودى ئىم ئەرلە قەدەغانە بۆكىن ، بۆكىن
 ماددىە بىرەگە رىشەكان ، بىجگە لە ئادەمىزاد ،
 بەختىارى ئادەمىزاد پىشكەوتنى ئادەمىزاد
 بىر لە چى دەكەيتەو ، ئەم - الم - ە رىكەوت
 دای ناوہ يان ۰۰۰ يان ۰۰۰ چش ۰

بەلى ئىرە دەنگى قورئانى پىرۋە ، دانانى ئىم
 ۳- پىتە گەورەترىن موعجزەيە كە تائىمرو ژىرى
 ئادەمىزاد نەگەيشتبەو ئەر ئاستەي كە بزائىت واتاى
 چىو بۆچى ھاتوہ ۰

$$۴۵۹۲ = ۱$$

$$۳۲۰۴ = ۱$$

$$۲۱۹۵ = ۱$$

فان العزة لله جميعا ۱۳۹ - النساء

★ ★

سووره ی - ال عمران - که - ۲۰۰ - نایه ته
 له مه دینه دا هاتو ته خواره وه ، نایه تی یه که می ئم
 سووره ته له - ۳- بیت پیک هاتو وه - الم - ، ئم
 - ۳- پیته وه کوو سووره تی - البقرة - به پی ذوری
 که می ژماره کانیا ن پاشو پیش کراون ، نه که به
 - عشوائی - یان به - ریکه وت - دانرا بن ، له وکاته ی
 که پیتی م- له دوا ی پیتی - له هاتو وه چونکه -
 ژماره ی پیتی م- له سووره ی - ال عمران - دا
 - ۱۲۵۱ - پیته ، که پیتی - له دوا ی پیتی - له
 هاتو وه چونکه ژماره ی پیتی - له که متره له پیتی
 - له سووره ته که دا پیتی - له ۱۸۸۵ - جار هاتو وه
 وه پیتی - له که له پیش پیتی - له هاتو وه ، چونکه
 ژماره ی پیتی - ا - زیاتره له ژماره ی پیتی - له ،
 پیتی - ا - ۲۵۷۸ - جار هاتو وه له هه موو سووره ی
 - ال عمران - دا

$$۲۵۷۸ = ا$$

$$۱۸۸۵ = ل$$

$$م = ۱۲۵۱ - ۴۳ -$$

م = ۱۲۵۱

قورئانی پیرۆز له ماوهی -۲۳- سالددا هاتۆته
خوارهوه به چهندان هۆو له چهندان کاتی ناخۆشی و
خۆشی هاتۆته خوارهوه ، کهچی ئەک لهبارهی
ناوههۆکهوه که تائیمرو کهسیک نهبووه رهخنهی
لێبگریته ، تائیمرو چ یاساکانی کهتیاپهتی چ
زانیاپهکانی که بای کردوه چ رێگاکانی که بۆمان
داناوه له کار نهکهوتوووه ، وه له بارهی دارشتنهوه
بهجوانترین و وردهکارترین شیوه دارشتراوه که
ئادهمیزاد تائیمرو رۆژ به رۆژ و سال به سال
کهوههری به نرختری تێدا دههۆزێتهوه

★ ★

ئهگهر سهیری سوورهتی - العنكبوت - بکهین
که له - ۶۹- ئایهت پێکهاتوووه ، ئهم سوورهته
لهدوای سوورهتی - الروم - هاتۆته خوارهوه ، - ۱۱-
ئایهتهکهی سهرهتای سوورهتهکه نهپێت که له
مهینه هاتۆته خوارهوه - ۵۸- ئایهتهکهی تر له

مه ککه دا هاتۆته خواریوه ، ئهم سووره تهش نایه تی
 یه که می به پیتی -الم- ده ست پنده کات ، لیره ش دا
 وه کو سووره تی -البقرة- ال عمران- هۆی پاش و پیش
 که وتنی ئهم -۳- پیت به پیتی ژماره کانیتیان له
 سووره ته که دا .

$$۷۸۴ = ۱$$

$$۵۵۴ = ل$$

$$۳۴۴ = م$$

★ ★

به لئی سووره تی -الروم- له -۶۰- نایه ت
 پیت هاتوو ، ته نیا نایه تی -۱۷- نه پیت که له
 مه دینه دا هاتۆته خواریوه ده نا هر -۵۹- نایه ته که ی تر
 له مه ککه دا هاتۆته خواریوه ، یه که م نایه تی ئهم
 سووره تهش وه کو سووره ی - البقرة ، ال عمران ،
 العنکبوت - له -۳- پیت پیت هاتوو -الم- ، دانانی
 ئهم -۳- پیت له دوای یه کتر به پیتی که می و زۆری
 ژماره کانیتی له سووره ته که دا

$$١ = ٥٤٧$$

$$ل = ٣٦٦$$

$$م = ٣١٨$$

★ ★

سووره تی - الرعد - که - ٤٣ - نایه ته ، له
 مه دینه دا هاتو ته خواره وه ، له دواى سووره تی
 - محمهد - دا هاتو ته خواره وه یه کسر ، نایه تی
 یه که می نهم سووره ته ش له چهند پیتیک پیک هاتو وه ،
 - آل مر - بو ته نایه تی یه که می سووره ته که ، وه
 دارشتنی نهم چوار پیته له دواى یه کتر به پئی
 که می و زوری ژماره کانپیتی که پیتی - ا - له پیش
 پیتی - ل - هاتو وه ، چونکه ژماره که ی زیاتره له
 ژماره ی پیتی - ل - له سووره ته که دا ، وه کاتیک که
 پیتی - ل - پیش پیتی - م - هاتو وه ، ژماره که ی له
 سووره ته که دا زیاتره له ژماره ی پیتی - م - ، وه کاتیک
 که پیتی - م - له پیش پیتی - ر - هاتو وه ، ژماره ی
 پیتی - م - زیاتره له ژماره ی پیتی - ر - له

سووره ته که دا

$$۶۲۵ = ا$$

$$۴۷۹ = ل$$

$$۲۶۰ = م$$

$$۱۳۷ = ر$$

★ ★

ههست به چي ده که یت له م تابلویانه ی که
جیمان هیشت ، جگه له دهسه لاتی خوی گه وره به سه ر
هه موو شتیک دا :-

به لی تادوینی ئه م پیتانه به سه دان جوړ
شده کرانه وه یه کیک به ناوی خوی گه وره ی داناه
یه کیک به - سوندی - ده زانی که خوا ده یخوات ،
یه کیک به نهینی نیوان خوی گه وره و پیغه مبه ری
ده زانی ، مه لا محهمه دی کۆبی به هه لوی داده نیت له
نیوان خوی گه وره و پیغه مبه ر یه کیک تر
وای ده زانیت - له کاتیکدا که خوی گه وره داوی
له گا وره کان گرد نه که ر نیوه راست ده گن قورئانی

پېرۆز له لايه ن خواى گه وړه وه نه هاتووه ، ده ئېوه
 قورئائىكى واييښ ، وه كه ده لىت - الم ، الم ،
 طه ، يس ، ن ق . حم هتد ئه وه بۆ نه وه يه
 كه هانيان بدات بزائن كه قورئائي پېرۆز له
 پسته كاني وان دا هاتووه بۆ ، بۆ پتيان ناكريت كه
 قورئائىك ييښ

به لام ئيمرؤ بۆمان پوون بۆوه كه ئه م پيتانه
 زۆر دوورن له و شى كردنه وانى كه بۆيان كراوه ،
 بهلكو ئه م پيتانه گه وړه ترين موخجزه يه كه له تواناي
 ئاده ميزاد دا نيه

له ته كها بووى ، خۆت ديتت كه ئه م قورئانه
 پېرۆزه تاكه پيتيىكى پاش و پيش نه كراوه ، به
 ته رازوئيكى وا هه ستيار كه به - ئه له كترؤنيك -
 سه رده كات

به لى پاش و پيش نه كردنى ئه م پيتانه ي كه ديتت
 زه نكيكى زولاله لىم هوئى سده ي پسته مه كه
 ئاده ميزاد هوشيار بېته وه و بزانيت ، له لاي خواى

كەور ھېچ چوللانەۋەيەك ، ھېچ چاكە خراپەيەك
وون نابىتت و پاش وپىتش نابىتت •

★ ★

بفەرموو با سەيرى ئەم شارە وونەش بکەين کە
نيمرۆ نازانیت کەوتۆتە کام سوچی جیھسان ،
سەيرکەو پیر بکەۋە کە چۆن ، چۆن ریزی قورئانی
پیرۆزیان گرتوۋەو چۆن ئەزبەریان کردوۋە
کە ھېشامی سېيەم ، خەلیفەى ئىسلام بوو لە
سەردەمى ئەمەویەکاندا لە قورتوبە ، ویستی ژن
بەینیت ، بریاری دا کە کچیکى دەۋیت قورئانی
پیرۆزی لەبەریت ، شەویکیان دانا کە لەم شەۋەدا
ھەرمائیک کە کچیکى ھەبیت قورئانی پیرۆزی لەبەر
بیت با مومیک لەسەر دەرگاکی پىبکات ئەر
لێژنەى بۆ ئەم کارە دانرابوو پاش نوژی شىوان
چوونە دەرەۋە بۆئەۋى بزائن چەندە مۆم پىکراۋە ، کە
لێژنە کە گەرايەۋە بۆلای خەلیفە بۆیان گىرايەۋە کە
-۷۲۱- مۆم پىکراۋو •

به‌لئ ته‌نیا له‌شاریکی ئیسلام‌دا - ۷۲۱ - کچ
 قورئانی پیرۆزی نه‌زبه‌ره و ناماده‌شه که تاقیی بکه‌نه‌وه
 ده‌بی ژماره‌ی نه‌و ژنو کورو پیاوانه‌ چهن‌دبیت که
 قورئانی پیرۆزیان له‌به‌ره له‌ قورته‌دا ، یان له‌ هه‌موو
 خاکی ئیسلام‌دا

که خه‌لیفه‌ نه‌مه‌ی زانی بریاری‌دا هه‌ر کچیکی
 که قورئانی پیرۆزو - موطا - ی ئیمامی مالیکی
 له‌به‌ربیت من نه‌وم ده‌ویت ، شه‌ویک بقو نه‌مه‌به‌سته
 دیاری‌کرا که هه‌رمالیک کچه‌که‌ی قورئانی پیرۆزو
 [موطا]ی له‌به‌ره با مومئیک له‌سه‌ر ده‌رگای ده‌ره‌وه‌ی
 پئ‌بکات

که لیژنه‌که‌ چوونه‌ده‌رو سه‌یریان‌کرد ، سه‌یریان
 کرد که - ۵۱۲ - مۆم پئ‌کراوه ، به‌لئ ته‌نیا له
 شاریکی ئیسلام‌دا له‌ نه‌وروپا - ۵۱۲ - کچ قورئانی
 پیرۆزو [موطا]ی له‌به‌ره و ناماده‌یه که تاقیش
 بکریته‌وه

کاکی ئیسلام بابو باپیرانی ئیمه‌ به‌مجۆره

له گهل قورئانی پرۆزدا ههستانه و دانیشتون بۆیه ،
 بۆیه قورتوبه که له دلی کیشومری نه وروپایه
 بایتهختیان بووه ، سهیرکه ن چۆن ، چۆن گهلی
 نیسلام ههولی داوه که خوینده واری له ناو خوشکه کاندایه
 بلاو بیتهوه ، سهربهستی ئافرهت له وه دایه که کچیک
 ته مهنی - ۱۵ - سال بیت قورئانی پرۆزی له بهر بیت که
 له ته لۆکی ئه م بوونه وه رهیه ، له گهل - موطن - که
 سه رچاوه یه کی پروونه له فهرمووده کانی محهمدهی
 بیتسهوا

ئه گهر گاورو ماددیه سه رلێ شیتواوه کان له
 سه دهی - ۲۰ - دا سه ربهستی ئافرهتیان بلاو کردهوه ،
 با باش ئاده میزاد بزائیت که خوای گه وره - ۱۴۰۰ -
 سال له مه و بهر سه ربهستی ئافرهتی دهست نیشان
 کرده وه رای په راندوه به خاوه ن پروا کان

۱۹

تائیمرو نه مان ده زانی بو ، بۆله پیش هه موو
 سووره تیکدا - بسم الله الرحمن الرحيم - دانراوه ،
 ئه م هه موو - بسم الله الرحمن الرحيم - نه

بۆچی باشه ، یا بۆچی هاتووه ، ههز ئهوه ندهمان
لێ دهزانی که سه دهتایی سووره تهکان په ناوی خوای
گهوره دهست پێ دهکات .

به لئی له‌دوای - ۱۴۰۰ - سال ناده‌میزاد توانی
بگاته سهره داویک له‌نهینی نهم هه‌موو - بسم الله
الرحمن الرحيم - انه ، به‌لام ده‌بیټ زۆرباش بزانی
که‌خوای که‌وره نهم نه‌ینی به‌ئیمه که‌یاندوه بیټش
- ۱۴۰۰ - سال ، که‌چی ناده‌میزاد نه‌که‌یشتوته نه‌و
ناسته‌ی که‌ بۆی بچیت .

به لئی له سووره تی - المشر - دا له نایه تی - ۲۹ ،
۳۰ - دا خوی گه وړه دهستی له سهر ته م نهیینه
داناوه که چی هیچ موسولماننیک له سهرده می محمه دو
له سهرده می نه موی و عه باسی و بهر له - ۱۹۷۰ - دا
ههستی به م نه گړوه ، به لام ، به لام که نجیکی
میسری - د ۰ رشاد خلیفه - تاکه سواربوو که خوی
که یانده ته م جیهانه وونه توانی به شیوه یه کی
سهر که وتوانه چنده پزویه کی تبعجازی قورثانی پرور

بدۆزیتتهوه

د . رشاد دهلیت - بسم الله الرحمن الرحيم -
پیتک هاتووه له - ۱۹ - پیت ، نهم ژماره - ۱۹ - یه
تهرازوئیکه که گه وړه ی قورنانی پرۆزمان بۆده کتیریتتهوه
که چۆن نه و ماوه دریزه ی بریوه به بئ که و کورتی و
زیادو که می .

د . مصطفی محمود - یس (۱۷) دهلیت نهم ژماره
ژماره - ۱۹ - هر نه و ژماره یه که له نایه تی - ۲۹ ،
۳۰ - سووره ی - المدثر - هاتووه

من له گه د . مصطفی (۱۸) محمود م که نهم
ژماره - ۱۹ - یه ی له - المدثر - هاتووه ، هر نه و
ژماره - ۱۹ - یه یه که د . رشاد خلیفه دۆزیتتهوه
به ریگای ژیری نه له کترونی

به ئی نهم ژماره - ۱۹ - یه ی که ده ی بینیت
تهرازوئیکه که هه رییت و ووشه یه گن به سه را
دابهش بکه ین به بئ که رت ده مینیتتهوه ، حق نه گه
که رتیک ماوه نه وه دیاره زیادو که میه ک پووی داوه

له کاتنی هاتنی قورئانی پیرۆز بۆلای ئیمه چ له سه ره ده می محمه ده پیغه مبه رمان و خه لیفه کانی راشیدین که له سه ره پووی کاغه ز نه ده نوو سرایه وه یا له سه ره ده می نه مه وی و عه باسیه کان که له سه ره پووی کاغه ز ده نوو سرایه وه یا له چه رخی ره شدا که پشگریکی وای نه بوو خۆی پیوه خه ریک بکات یا له سه ره ده می عوسمانیه کاندایا بهر له سنالی - ۱۹۷۰ - دا ئه م هه له یه ی تی که وتوو

بفه رموون با که میکیش له گه ل ئه م تابلۆیه دا بوه ستین ژماره ی سووره ته کانی قورئانی پیرۆز - ۱۱۴ - سووره ته نه گه ر ژماره - ۱۱۴ - دابه شی سه ر - ۱۹ - بکه ین ده بینین که هیچ که رتیک نامی نیته وه واته سووره ته کانی قورئانی پیرۆز تائیمرو هیچ زیاده که م نه بوینه ، نه گه ر سووره تیک زیاده ببا یان سووره تیک که م ببا دابه شی سه ر - ۱۹ - نه ده بوو به بی که رت

$$6 = 19 \div 114 = \text{سووره ته کان}$$

★ ★

بابزانين ژماره ی - بسم الله الرحمن الرحيم -
 دابهشی سهر - ۱۹ - ده بیټ ، له پټش - ۱۱۳ - سووره تدا
 - بسم الله الرحمن الرحيم - هه یه ، ته نیا سووره تی
 - التوبه - نه بیټ - بسم الله الرحمن الرحيم - له پټشی
 نیه ، به لام له سووره تی - النمل - دا دوو - بسم الله
 الرحمن الرحيم - هه یه ، یه کټکیان له پټش سووره ته و
 یه کټکی تر له ثایه تی - ۳۰ - دا - اته من سلیم واته
 بسم الله الرحمن الرحيم - واته دوو - بسم الله
 الرحمن الرحيم - هه یه ، واته له هه موو قورثانی پرۆزدا
 - ۱۱۴ - بسم الله الرحمن الرحيم - هه یه ، نهم ژماره یه ش
 دابهش سهر - ۱۹ - ده بیټ به بی مانه وهی هیچ که رتیک ،
 واته ژماره ی - بسم الله الرحمن الرحيم - له قورثانی
 پرۆزدا هیچ زیادو که میه کی تیا نه که وتووه به ده قی خوی
 ماله ته وه .

$$6 = 19 \div 114 = \text{بسم الله الرحمن الرحيم}$$

زانپمان که ژماره‌ی سووره‌ته‌کان و ژماره‌ی
 - بسم الله الرحمن الرحيم - هیچ که‌مو کورتیه‌کی
 تیا نه‌که‌وتووه و به‌ده‌قی خۆی ماوه‌ته‌وه ، بابزانسین
 ووشه‌کانی - اسم ، الله ، الرحمن ، الرحيم (۱۹) - ۰
 دابه‌ش سەر - ۱۹ - ده‌بن به‌بی مانه‌وه‌ی هیچ که‌رتیک ۴۰
 به‌لی له هه‌موو قورئانی پیرۆزدا ووشه‌ی - اسم -
 له - ۱۹ جیگادا هاتووه واته دابه‌شی سەر - ۱۹ -
 ده‌بیئت به‌بی مانه‌وه‌ی هیچ که‌رتیک

$$\text{اسم} = ۱۹ \div ۱۹ = ۱$$

ئه‌گەر سه‌یری ووشه‌ی - الله - بکه‌ین ده‌بینن که
 له ۲۶۹۸ جیگادا هاتووه ، ئه‌م ژماره‌یه‌ش دابه‌شی
 سەر - ۱۹ - ده‌بیئت به‌بی مانه‌وه‌ی هیچ که‌رتیک ۰

$$\text{الله} = ۲۶۹۸ \div ۱۹ = ۱۴۲$$

وه ووشه‌ی - الرحمن - (۲۰) له‌هه‌موو قورئانی
 پیرۆزدا له - ۵۷ - جیگادا هاتووه ، ئه‌م ووشه‌یه‌ش

دابەشی سەر - ۱۹ - دەبێت بەبێ مانەوی هیچ
کەرتێک

$$\text{الرحمن} = ۵۷ \div ۱۹ = ۳$$

وە ووشەی الرحیم (۲۱) - لە - ۱۱۴ - جێگادا
هاتوو لە قورئانی پێرۆزدا ئەم ژمارەیەش دابەشی
- ۱۹ - دەبێت بەبێ مانەوی هیچ کەرتێک

$$\text{الرحیم} = ۱۱۴ \div ۱۹ = ۶$$

کاکێ ئیسلام خۆت دیتت کەچۆن ، چۆن لە
سوورەتی - البقرە - دا تەنیا پێتێک پاش و پێش نەبوو ،
خۆت دیتت کەچۆن ژمارەی سوورەتەکانی قورئانی
پێرۆز ژمارەی - بسم الله الرحمن الرحيم - و ژمارەی
ووشەیی - اسم ، الله ، الرحمن ، الرحيم - بەدەقی
خۆیان مانەوێک تانیمرۆ بەبێ زیادبوون و کەمبوون ،
ئەمە وانبێت تەنیا ئەمانە بەدەقی خۆیان مانەوێک و
بەس بەلکو ئایەتی یەکەم لە زۆربەی سوورەتەکانی
کە بەبیت دەست پێ دەکەن بەدەقی خۆیان مانەوێک
بفەزموو لەگەڵان باتێنوویەتی دڵان بشکێنێز

لەم شیرناوانەى كە ئامپىرى ئەلەكترونى كرنۆشى
بۆ دەبات

★ ★

سوورەتى: ق- ، ئايەتى يەكەمى ئەم سوورەتە
پىتى: ق- ۵ ژمارەى پىتى: ق- لەم سوورەتەدا -
۵۷- پىتە ، ئەم ژمارەىەش دابەشى سەر - ۱۹- دەپىت
بەبى مانەوى هېچ كەرتىك

$$ق = ۵۷ \div ۱۹ = ۳$$

ئەگەر بەوردى سەبرى ئەم سوورەتە بکەين
وردکارى و گەرەى ئەو تەندازيارەمان بۆ روون دەپىتەو
كە قورئانى پىرۆزى داناو ، سەیركەن خواى گەرە لە
- ۱۲- جىگادا ناوى گەلو نەتەوى - لوط- دەپىتەت،
لە - ۱۱- جىگادا بە - قوم لوط (۲۲)- ناوى بردو
بەلام لە جارى - ۱۲ - دا كە لە سوورەى: ق- بە
- اخوان لوط - ناويان دەبات ، بۆ ، بۆچى نا
پرسىت بۆ لىرەش دا خواى گەرە بە - قوم لوط -

ناویان نابات و به - اخوان لوط - ناویان ده بات

بۆ ، بۆ ؟

خوای گه وره له پێش دوو سوورته دا - الشوری ،
ق- پیتی- قی داناوه وه کو ده زانی که هه
پیتیک لهم سوورته تانه دا ده بیت دابهشی سهر - ۱۹-
بیت به بی مانه وهی ههچ کهرتیک خو ئه گه
کهرتیک ماوه وادیاره زیادی و کهمیه که له قورئانی
پروژ دایه

به لی ژماره ی پیتی - ق له سووره ی - ق- دا
- ۵۷- - ق- ه ئه گه ر خوای گه وره لی رهش دا - قوم
لوط - به اخوان لوط - نه هینیت به - قوم لوط -
بهینیت ژماره ی پته کانی - ق- ده گاته - ۵۸- ق

واته دابهش سهر - ۱۹- نابیت به بی مانه وه ، نه مه
له لایه که وه له لایه کی تر وه ژماره ی پیتی - ق- له
سووره ی - ق- دا ، زیاتر ده بوو له ژماره ی پیتی - ق-
له سووره ی - الشوری - دا که ژماره ی پیتی - ق-
ی - ۵۷- ق - ه

$$ق = ۵۷ \div ۱۹ = ۳ \cdot$$

★ ★

سوورەى - القلم - ئايەتى يەكەمى ئەم سوورەتە
پىتى - ۵ - ، ژمارەى پىتى - ۱۹ - لە سوورەى - القلم -
دا - ۱۳۳ - پىتە ، ژمارەى شەش دابەشى سەر - ۱۹ - دە پىت
بەبى مانەوۋەى ھىچ كەرتىك

$$ن = ۱۳۳ \div ۱۹ = ۷ \cdot$$

ئەگەر - ۱۳۲ - پىتى - ۱۹ - ھاتبا تەنبا - ۱ - پىت
نەبووبا ئىمرو كەلتىك دەكەوتە پرووى قورئانى پروژ ،
يان ئەگەر - ۱۳۴ - پىتى - ۱۹ - لە سوورەتەكەبا ، دىسان
كورتىكە لە قورئانى پروژ بەدىار دەكەوت ، بەلام
چۆن كورتىكە لە كالتىك دا دە پىت كەخوای گەورە
بىكات .

★ ★

ئەگەر سەيرى سوورەى - ۱۳ - بگەين دەبىش
كە . ئايەتى يەكەمى ئەم سوورەتە لە پىتى - ۱۹ - ، س -
پىك ھاتوۋە ، ئەگەر ژمارەى ئەم دووپىتە كۆ بگەينەوۋە

دەبينىن دەكاتن - ۲۸۵ - پىت ، ئەم ژمارە يەش دابەشى
 سەر - ۱۶ - دەپىت بەبى مانەو .
 (ى + س) = ۲۸۵ ÷ ۱۶ = ۱۵ .

كاكى ئىسلام لەھەر كۆيەي چەكى شانت با
 قورئانى پىرۆز بىت ، راپۆرتى رامپارىت پا قورئانى
 پىرۆز بىت ، بۆھموو كارىك لەژيانىت دا بگەرپوھ سەر
 قورئانى پىرۆز ئەو قورئانەي كەئىمىرۆ ئاتەشى رۆژھەلات و
 رۆژئاوا گۆرەشانى دەدەن كەچى ، كەچى بەھىزە
 - كامنە - كەيەوھە خۆي راگرتووەو رۆژنىە لەچىنى
 رەش و پىووت (۲۳) لە چىنى زاناكان (۲۴) لەچىنى
 نادەمىزاد بەگشتى خۆيان ھەرباز نەكەن و خۆيان نە
 گەيىنە ژىر سىبەرى ئىسلامى پىرۆز ، كە قورئانى
 پىرۆز رامپارىتەي ، ئەو قورئانە پىرۆزەي كە ژىرى
 نەلەكترونى لە سەدەي بىستەما كەوتە كرنۆش بىردن
 بۆ گەورەيى ، بەلى ئەگەر تەنيا پىتتىك لە پىتى - س -
 بان پىتتىك لە پىتى - س - لە سوورەي - س - زىاتربا
 بان كەمتر با لەو ژمارەيەي كە خواي گەورە داى ناوھ

ئىمىرو ئەك ھەست بە كورتىك دە كرا لى قورئانى
 پىرۇز بەلىكو رۇژنامەو گوڧارى بى باوۋە سەرىلى
 شىواۋە كان دىيائان بەسەرى دە گەراندىن بەلام
 چۆن چۆن خۋاى گەۋرە تەنيا پىنىك زىادو كەم
 دادەئىت بە بى واتا

★ ★

ئەگەر سەيرى سوۋرى - طە - بىكەن كە ئايەتى
 يەكەمى ئەپىتى - طە - پىك ھاتوۋە دە بىنن
 كەژمارە پىتى - طە ، ھە - لە سوۋرە كەدا دە كات
 - ۳۴۲ - پىت ، ۋە ئەم ژمارە يەش دا بەشى سە
 - ۱۹ - دە بىت بە بى مانەۋەى ھىچ كەرتىك

$$(طە + ھ) = ۳۴۲ \div ۱۹ = ۱۸$$

ئەم پىتەى كە ئىمرو دە بىنن بۆتە قومبەلە يەكى
 ئىۋترونى كىشۋەر پى ئەو سەرو ئەم سەرى جىھانى
 ماددى و وجودىە بىرە گە كانى گرتوۋە دۈننى شىكى
 تربوۋ ئەگەر سەيرى - تفسىر - ۵ كانى قورئانى
 پىرۇز بىكەت كە ئەم ئايەتە تانەيان - پىتە كان

شىڭىڭر دۆتۈرە بەسەدان بۆچۈنلەن ھەيە لەسەرى
 يەككىنلەن دەلەت - طە - واتە ئەي ئادەمىزاد
 يەككىنلەن تر دەلەت واتە ئەي مەھمەد ، ھەندىكى تر
 دەلەن ماناي وايە ئەم سوورەتە سوورەتە - طە - يە
 واتە ناوي سوورەتە ، بەگشتى ماناي ئەو يە كە
 ئائىستە ئادەمىزاد نەگە يىشتۈتە ئەو ئاستەي لە
 كەورەيى قورئانى پىرۆز بىگات

★ ★

ئەگەر سەيرى سوورەي - مەرىم - بىكەين كە
 ئايەتە يەكەمى لەپىتە - ك ، ھ ، ي ، ع ، ص -
 پىك ھاتورە ، دەبىنەن زمارەي ئەم - ۵ - پىتە لە
 ھەموو سوورەتە كەدا دەكاتە - ۷۹۸ - پىت ، وە ئەم
 زمارەيەش دابەشى سەر - ۱۹ - دەپىت بەبى مانەمى
 ھىچ كەرتىك .

$$(ك + ھ + ي + ع + ص) = ۷۹۸ \div ۱۹ = ۴۲$$

★ ★

ئەگەر سەيرى سوورەي - الرەد - بىكەين كە

ئايەتى يەكەمى لە پىتى - آلەم - پىك ھاتوو دە بىنىن كە
 ژمارەى ئەم - ۴ - پىتە لە ھەموو قورئانى پىرۆزدا
 دەكات - ۱۵۰۱ - پىت وە ئەو ژمارەى ھەشى دابەشى سەر
 ۱۹ - دە پىت بە بىن مانەو ھىچ كەرتىك

$$۷۹ = ۱۹ \div ۱۵۰۱ = ر + م + ل + ا$$

★ ★

ئەگەر سەبرى سورەى - الشورى - بکەين كە
 ئايەتى يەكەم و دوو ھى لە پىتى - حم - عسق - پىك
 ھاتوو ئايەتى يەكەمى - حم - ھە ئايەتى دوو ھى
 - عسق - ە ، لىرەدا پىسپارىك دەكەين ، بۆ ، بۆچى
 لە سوورەى - مەرىم - دا - ۵ - پىت بۆتە يەك ئايەت -
 - كە ھى ع ص - كەچى ئە سوورەى - الشورى - دا
 بۆتە دوو ئايەت

لە ھەلامى ئەم پىسپارەدا پروو ھەكى تىرمان
 بۆ پروون دە پىتە ھە لە ئىعجازى قورئانى پىرۆز ،
 لە كاتىگدا كە خوائ گەورە - كە ھى ع ص - تى
 لە سوورەى - مەرىم - دا كەردۆتە يەك ئايەت چونكە ،

ژماره‌ی نهم - ۵ - پيته لهه‌موو سووره‌ته کډا ده‌کات
 - ۷۹۸ - وه نهم ژماره‌یه‌ش دابه‌ش سور - ۱۹ - ده‌بیت
 به‌بڼ مانه‌وه‌ی هېچ کورتیک ، به‌لام له سووره‌ی
 - الشوری - دا که - ۵ - پیت بۆته دوو نایه‌ت
 - ح م ، ع‌س‌ق - چونکه نه‌گه‌ر ژماره‌ی هه‌ر - ۵ - پیت
 کۆکه‌ینه‌وه دابه‌شی سه‌ر - ۱۹ - نابیت به‌بڼ مانه‌وه ،
 بۆیه خرای گه‌وره نهم - ۵ - پیت‌ه‌ی کردۆته دوو نایه‌ت ،
 با - ح م - جڼ بڼ لڼ ژماره‌ی پیتی - ع‌س‌ق - لهه‌موو
 سووره‌ته‌که‌دا ده‌کات - ۲۰۹ - پیت ، وه نهم ژماره‌یه‌ش
 دابه‌شی سه‌ر - ۱۹ - ده‌بیت بڼ مانه‌وه‌ی هېچ
 که‌رتیک

$$(ع + س + ق) = ۲۰۹ \div ۱۹ = ۱۱$$

★ ★

نه‌گه‌ر سه‌یری نایه‌تی یه‌که‌می سووره‌ی
 - الشوری ، المؤمن ، فصلت الزخرف ، الدخان ،
 الجاثية الاحقاف - بکه‌ین ده‌بینن نهم - ۷ -
 سووره‌ته نایه‌تی یه‌که‌میان پیتی - ح م - ۵ [له‌یادت

نه چیت - ح-م- ی که جیشمان هیشت له - الشوی-
 دا [ژماره ی پیتی - ح-م- له هر - ۷- سوورده دا
 ده کات - ۲۱۶۶- ، نه ژماره یهش دابهشی سه - ۱۹-
 بکه ین ده بینین که هیچ که رتیک نامینیتته وه

$$(ح + م) \times ۷ = ۲۱۶۶ \div ۱۹ = ۱۱۴$$

★ ★

دوا تابلۆ

له پیشه کی نه نامیله یه دا وتمان که
 قورئانی پیرو که ته لۆکی نه بوونه وه ره یه ،
 نه مه وانه بیت که ماوه نه دریت قسه له سه ری
 بکریت به لکو هر که سیک بروا ناکات که
 قورئانی پیرو که ته لۆکی نه بوونه وه ره یه با تاقی
 بکاته وه لئی بکولینه وه تا کو بگاته راستی نه
 راستیه ی که لای زۆر به مان تاله

خوای که وره له قورئانی پیرو زدا باسی هه موو

نه ته وه يه کي کردوه چؤن ژياوون چؤن له ناو چوون
 بؤ له ناو چوون ، له کوي ده ژيان ، وانه ييت هر باسي
 رابردوي ئاده ميزادي کرد ييت بؤ ئيسلام و بهس به لکو
 باسي داهانزوي کردوه که چؤن له ناو ده چين و چوون
 سزاي زؤزي دوايي ده بينين ، گرنگي قورناني پرؤز
 لهم باره وه ته وه يه که باسي هر نه ته وه يه که ده کات
 باسي پيغه مبه ره که شي ده کات و گرنگتر له وه شدا
 ته وه يه باسي نه ته وه کاني رابردو يه که له دواي يه که
 ده کات وه کو زنجيره و به يي پسانه وه ، تا کو ئاده ميزاد
 بزانيت کاميان له کاميان کونتره و تازه تره

بفهرموون با سه يري هم تابلويه بکه ين که
 چؤن باسي - اصحاب الکهف - ده کات
 - وليثوا في كهفهم ثلث مائة سنين وازدادوا
 تسعا - ٢٥ - كهف

که هم ئايه ته هاته خواره وه گاوره کاتي هه موو
 جيهان و تيان همه درويه ، چونکه له - تهورات و
 ئنجيل و زه بووردا - ته نيا - ٣٠٠ - سالة هم - ٩ -

به درۆیه ، با جاریکی تر سه پری نایه ته که بکهین ،
 ده بینین که خوی که وره نهی نووسیوه به - ۳۰۹ -
 به لکو به - ۳۰۰ - ناوی بردوه ده لیت - ۹ - ش زیاد
 بوو ، واته - ۳۰۰ - و - ۹ - کهی به جیا نووسیوه ، نه
 نهینه تائیم نه زانرا بوو ، به لام لهم سالانهی دوی دا
 زانیاری وهلامی گاوه کانی داوه ووتی تهوراتو
 نیجیل و زه بوور به سیالی رۆژی هاتوته خوارهوه که
 ژماره ی رۆژه کانی سیالینکی - ۳۶۵ر۳۲۲۱۷ - رۆژه
 واته که باسی مانه وهی - اصحاب الکهف - ده کات له
 نهشکه وته که دا به پی پی سیالی رۆژه ، به لام قورنانی
 پیروز به سیالی مانگی هاتوته خوارهوه ، وه ژماره ی
 رۆژه کانی سیالی مانگی - ۳۵۴ر۳۶۷۰۶۸ - رۆژه ، واته
 که باسی نه مانه وه ده کات به پی پی سیالی مانگی ده یگات ،
 وه هه مووشمان ده یزانین که جیاوازی نیوان سالی رۆژی و
 سالی مانگی له سیالیکدا - ۱۰ - رۆژه .

۱۰ر۸۷۵۱۴۹ = ۳۵۴ر۳۶۷۰۶۸ - ۳۶۵ر۳۲۲۱۷

• رۆژه

باشه جياوازي نيوان سالي مانگي و سالي روژي
له ساليكدا - ۱۰ - روژ بيت ، كه راته له - ۱۰۰ - سالي
ده گات - ۳ - سال ، باشه ئه وان - ۳۰۰ - سال مانه وه
له نه شنگه وته كه - الكهف - كه راته :-

$$۳ + ۱۰۰ + ۳ + ۱۰۰$$

$$۳۰۹ = ۳ + ۱۰۰ +$$

- جاء الحق و زهق الباطل ان الباطل كان

زهوقا -

x x x

کى کى ،

هه موومان دهمانين كه قورئاني پيروز چاپ
نه كرابوو تاكو به يه ك جار بو محمدي
پيشه واپسته خواره وه به لكو له ماوه يه كى دريژدا
هاته خواره وه كه - ۲۳ - سال بو محمده
نه خوئينده وار بوو نه ي ده زاني كه بينووسينه وه به لكو
كه ئايه تهك يان - ۱۰ - ئايه تي بو ده هاته خواره وه
دابقي شهر ياره گالي خوئي ده كرد تاكو بينووسينه وه

له بهری بکهن ، هه مووشمان دهمانین که له سه
 کاغه زی سپی نه ده نو سراوه ، به لکو له بهرد له دارله
 ئیسه قان له پیسته ده نوو سرایه وه ، له شار ده چوو
 بو ئه شارو له دئی رهوانه ی ئه دئی ده کرا ، بهم
 جوړه قورئانی پیرۆز ملی ریگای گرت و هاته خواری ،
 وا له قوناغه ی دا واته که - ۱۴۰۰ - ساله بهری وه یه
 له گه له یه کتر گه یشتینه یه ک ، و پیناسه یه کی نویمان
 بو دۆزیه وه ، ئه ویش دینامیکیه ته له دلی نایه ته کانی
 قورئانی پیرۆز ، ئه و دینامیکیه ته یه که - ۱۴۰۰ - ساله
 به بی پشوودان به ریوه یه ، ته نیا یه ک پیتی له کاز
 نه که وتوو ، تانیستا یاسایه ک که قورئانی پیرۆز
 هیناویه تی دژی زانیاری نه بووه دژی پیتش که وتن
 نه بووه .

خۆت له گه مان بووی که چۆن پاش و پیتش گردنی
 پیتیک نه کراوه له قورئانی پیرۆزدا ، ئه گه ته نیا
 - ۱ - پیت له سووره ی - یس - له نایه تی یه کهم زیاد
 بیا ئیمرو که له نیک ، کورتیه ک له پووی قورئانی

پیرۆزدا بەدی دەکرا کئی ، کئی توانی لەم کاروانە
 رەش و دژوارەدا ئەم ئەندازەیە بپاریزیت ، کئی ، کئی
 دایناوە سوورەیی - البقرة - لە سەرەتای قورئانی
 پیرۆزبیت ، سوورەیی - ال عمران - لە دواى سوورەیی
 - البقرة - بیت چوئکە ژمارەیی پیتەکانی -الم - ی -
 -البقرة زیاترە لە ژمارەیی پیتەکانی -الم- لە
 - ال عمران - دا ، کئی ، کئی -الم- ی داناوە کە بەم
 شیوەبیت ، کە بە پێی کەمی و زۆری ژمارەکانیان
 هاتوون ، کئی ئەم پیتانەیی پاراست کە پاشوپیش
 نەکەوون ، کئی قوم -لوط- ی لەسوورەیی قەدا
 بە - اخوان لوط - هینا ، کئی ، کئی لە سوورەیی
 - الثموری - دا پیتی -حم- ی کردە نایەتی یەگەم
 و پیتی - عسق - ی کردە نایەتی دووەم .

بەلێ ئەو مەجەکەیی کە ئەم ئەندازەیە داناو ئەو
 مەجەکەیی کە ئەم بەیکەرەیی پاراست ، خۆی گەرەیه ،
 ئەو خۆیایە کە دەفەرموویت .

انا نلخن نزلنا ذكر وانا له لحافظون

۹- الجمر

★ ★

که قورئانی پیرۆز کرا مه دالیاو له هلی محمه مه دو
که لی محمه مه دو کرا ، هه موو گاورة کانی جیهان به رهه لستى
نهم دهنگه نوێ یه یان گهرد ، ده مێک به نووشینی
مهغه فله دیان داده نا که چى محمه مه دو له خوینده وار بوو ،
ده مێک به شخریان داده نا ، ده مێک به شعریان داده نا ،
به لام ، به لام خسواى گه ووه بۆ تهوه ی بۆیان پوون
بکاته وه که نهم نامه پیرۆه دهشت نووسی ئاده مێزاد
ئیه ، پووی تێ کردن و فله مووی ، که ئیوه قورئانی
پیرۆز به نووشینی ئاده مێزاد ده زانن ، بۆ نامه یه که
وه کو نهم نامه پیرۆزه ئانوشن

فلیاتوا بحديث مثله ان كانوا صادقین

۳۴- الطور

نه گه ر راست ده گه ن ، به لام پشیمان نه گه راو بۆیان
نه چووه سه ر ، که چى به رده موام بوون له گالته کردن

به نایینی ئیسلامی پیروزو قورئانی پیروز ، خوای
 گهوره جارێکی تر بۆی پوون کردنوه که ئەم قورئانە
 پیروزه دەست نووسی ئادەمیزاد نیهو گهورهترین
 موخجزه‌ی خوای گهوره‌یه ، بۆیه پێی ووتن ئەگەر
 راست ئەکەن ئێوه له سەر راستین بۆ ئەنێسا - ۱۰ -
 سوورەت ناووسن وەکو سوورەتی قورئانی
 پیروزیبت .

قل فاتوا بعشر سور مثله مفتریات

۱۳ - هود

چۆن پێشان ئەکرا - ۱۱۴ - سوورەت بێتن
 ئەیان توانی - ۱۰ - سوورەتیش بێتن ، گەنجی پەتی
 ئەزائیمیان بەز ئەداو بەردەوام بۆن له بلاوکردنوهی
 پرۆیاگەندە بەدوای مەخمەد و یارانێ مەخمەد و
 قورئانی پیروز ، زۆر جارێش ئازاریان دەدا ، بۆیه ،
 خوای گهوره زۆر ، زۆر بەسجایکی بۆ پوون کردنوه گە
 قورئانی پیروز قەرەموانی عۆقێتی و دۆره ، دۆره
 لەخامەتی ئادەمیزاد ، بۆیه پێی ووتن ئەنێسا - ۱۰ -

سوورەت بێنن لە سوورەتی قورئانی پرۆژ بچیت .

فاتوا بسورة من مثله - ۲۳- البقرة

بەلام چۆن چۆن نەیان توانی کە - ۱۱۴-

سوورەت بێنن ، چۆن ، چۆن نەیان توانی کە - ۱۰-

سوورەت بێنن ، ئەو هاش نەیان توانی تەنیا - ۱-

سوورەت بێنن ، کە لە - ۳- ئایەت پێک هاتوو ، کە

- ۲۰- ووشە زیاترنیە .

ئەو داواکاریانە لەیەکیک نەدەکرا کە نەخویندە

واربێت لەگەڵیکیش نەدەکرا کە نەخویندەواربن

بەلکو داوا لەهەموو بێ باوەریکی سەرپووی زەمین دەکرا

نەم بێ باوەرانەش بەهەزاران هۆنەریان هەبوو ، بە

هەزاران رەوانبێژ و وتاریبێژیان هەبوو زانای وابەرزیان

هەبوو لە زمان و لەرێزمان کە تادنیای دنیایە گەلی عەرەب

زانای وایان نابێت ، ئەو جەسۆرە ئەدیبە بەرزانیان

هەبوو کە - ۱۴۰- سأل پیش ئیمرو میهره جانی

ئەدەبیان دەگیرا . لە باژێری - عوگاز - دا ، چەندان

ووتارو هونراو . تپایە دەخویندراوە جواترین و

درېژترین هونراوہ یان. بەدیواری - کەعبە - دا
 ھەلدەواسی ، تاکو وەکو - رۆژنامە و گۆڤارەکانی -
 نېمرۆ خەلک بیان خوینیتەوہ - المعلقات - ، ئەگەر
 سەرۆک خێلێک نوینەریکی ناردبا بۆلای سەرۆک
 خێلێکی ناسیاو ، ئەوا ھۆنەرێکیان دەنارد ، چونکە
 ھۆنەر دەیزانی بەچاکی و بەپاکی چ دەنگ و باسیک و
 کارێک ھەیە بەریگای هونراوہ دا ی ریزێ و بێگەیی
 نیت کەچی خاوەنی ئەم ھەموو ھیزە رەوانبێژ و
 زمانناس و ھۆنەرەبوون نەیان توانی تەنیا - ۳ - ئایەت
 بێنن وەکو ئایەتی قورئانی پیرۆز .

بەلێ گەلی عەرەب دەیان توانی لەسەر یەک
 کیش و سەزوادا و بە یەک مۆسیقا هونراوہ یەک دانێن بە
 قەد - ۱۰ - قورئانی پیرۆز - درېژبیت ، بەلام قورئان
 شعرئیە ، دەیان توانی کە ووتاریک بنوسن بەقەد
 - ۳۰ - ھێندە قورئانی پیرۆزبیت بەلام قورئانی پیرۆز
 ووتاریئە ، بەسەیری داواکانی خواي گەرە بەکەین
 جاریکی تر - بەحذیث مثله ، بەعشر ستر مثله ، بسور

من مثله - ليرەدايه ، گەورەتيرين نەيىنى ليرەدايه
 خۆي گەورە نافەرەمۆيت نامەيه کى وە کو قورئانى
 پيرۆز گەورە بهيىتن بەلکو دەليىت نامەيه کى وە کو قورئانى
 پيرۆز بهيىتن لەبارەى ناوەرۆکو شىئوى و ئەندازەى
 دارىشتى وە کە دەفەرەمۆيت - ۱۰ - سوورەت يىنن يان
 ۱ - سنوورەت يىنن هەر بەوشىئوى داوا دەکات کە
 وە کو قورئانى پيرۆز بهيىتن لەبارەى ناوەرۆکو شىئوى
 دارىشتى ، بەلج بۆيه ، بۆيه بۆيان ئەگرا کە - ۹ -
 سنوورەت يىنن وە کو سوورەتى قورئالى پيرۆز بهيىتن ،
 باشە من زۆرباش بروام بەفە هەيه کە بەز لە سالى
 - ۱۹۵۰ - دا کەسيىک نەبوو بزانيىت بۆ بۆ - آلەم -
 بەشىئوى - آلەم - هاتوو ، بە شىئوى - آلەم - نەهاتوو
 وە باشىشى دەزانم کە بەر لە سالى - ۱۹۵۰ - دا کەسيىک
 نەبوو بليىت لە هەموو قورئانى پيرۆدا - ۴ - جار ووشەى
 - البود - ستاردى - هاتوو - ۴ - جار ووشەى
 - الحز - گەرمى - هاتوو ، وە برواش بەو دەگەم
 کە تاگەنجيکى گوردى موسولمان سەرچاوەکانى ئەم

نامىلىكە يا ئەم نامىلىكە نەخۇپىتتەۋە ئەم بارمە ئازانىت
 با لە سالى - ۱۹۷۸ - تىش يىت ، جا چۆن چۆن
 - ھىند و درىد و لىيد - ئەم بارەيان دەزانى ، وا ديارە
 كە ئاگادارى ئەم ھەموو يەكسانى و ئەم تەرازو ھەست
 دارەش نەبوونە ، تەنيا ھەر لە بارەى و اتا بەرزەكەى و
 شەپۆلى مۇسقىياكەى بوو كە ئەيان دەتوانى يەك
 سنوورەت بىنن وەكو سوورەتى قورئانى پىرۆز ، بەلى
 ئەمەيە قورئانى پىرۆز .

ئەم داۋاكارىانەى خۋاى گەورە ھەر بۆ گاۋرەگانى
 سەردەمى مەھمەدى پىشەۋانە و يەس ، بەلكو ئىمىرۆ ،
 با بى باۋەرەگانى - ئۆكرائىاۋ بەكىن و واشتەن -
 قورئانىكى وادابىن كە وەكو قورئانى پىرۆز يىت ،
 ئىمىرۆ خاۋەنى ھەزاران فىلىسوفو دىكتاترە و نامىرى
 چاپمەنى و ئەلەكترونىن ، بەلام با زۆر باش بزانن تەنيا
 - ۱ - تاگە سوورەتبان بى نانسىرەت وەكو سوورەتى
 قورئانى پىرۆزبىت بۆيە ، بۆيە خۋاى گەورە
 دەلەرموۋىت .

قل لئن اجتمعت الانس والجن على ان ياتوا بمثل
 هذا القرآن لا ياتون بمثله ولو كان بعضهم لبعض
 ظهيرا ۸۸ - الاسرى

تېيىنى

۱ - بەلى ھەموو ھەرموودەكانى خۇاى گەورە
 ئەزەلەن - قورئان ، ئىنجىل ، زەبوور ،
 تەورات - ۋە ئەونامانەى بۆ - ئادەم و ابراهيم - یش
 ھاتى ئەتە خوارەو

۲ - تائىستا بەچاكى پوون ئەبووئیتەو ھەچەند
 سوورەت لەشارى مەككە ھاتۆتە خوارەو ۋ چەند لە
 مەدینەدا ، ھەئەيك دەلەن - ۲۰ - سوورەت لە مەدینە
 ھاتۆتە خوارەو ئەوانى تر لە مەككە ، بەلەن بە
 پەى سوورەتەكانى كەلە قورئانى پەرۆزدا نووسراون
 ە مەكى ، مدنى - دامناو

۳ - يەكەم ئادەمیزاد ئادەم بوو ، يەكەم پىغەمبەر

ئادەم بوو ، واتە لە هیچ كاتێكدا ئادەمیزاد بە بێ پابەر
نەبوو

٤ - لە بارەى ژمارەى پێغەمبەرەكانەوه
لەقورئانى پیرۆزدا تەنیا ناوى - ٢٥ - پێغەمبەر
هاتوو ، ناوى چەندانى تریش نەهاتوو ، واتە
ژمارەكەیان دیارنیه و نازانرێت .

- منهم من قصصنا عليك ومنهم من لم نقصص
عليك - ٧٨ - غافر

٥ - محەمەد براو خوشكى نەبوو ، لەزگى دایكى
بوو كە باوكى مرد ، شەش سالان بوو كە دایكى مرد
كۆرەكانیشى بە منالى مردن .

٦ - لبید بەگەورەترین و ناودارترین شاعیری
- جاهیلی - ناسرابوو كە گوێى لە قورئانى پیرۆز بوو
چیتەر شیعرى دانهنا تەنیا دێرێك نەبێت كە پێیان ووت
بۆ شیعر دانانیت ووتى كە من شیعرم دادهنا هیچ
ئەدیبتێك نەبوو شیعرى وەگومەن دابنیت ، بەلام
قورئانى پیرۆز سەرچاوەكەى ووشك كردم چونكە

ره وانیپتزی و هونوری له شیعرێ من گهواره تیره .

۷ - ئوبه ی کوری خهلف - تاکه کهسیکه لهم
زهمینه که به دهستی میچه مودی خوشه ویستمان
کوژراوه

۸ - هه ر ماده یه کی که تو دوی بینیت به هه ر
۳- به شه که یه وه وه نهو یاسایه ی که بۆ دانراوه چ
له پاره ی زۆری و که می ی چ له پاره ی جولانی ، هه مووی
به لگهی گه وره یی خوی گه وره ن ، هه موو هاوار ده که ن
- لا اله الا الله محمد رسول الله -

- وان من شي الا يسبح بحمده - ۴۴- الاسراء
۹ - که لیک - تفسیر - و لیقولینه وه ی
به هیزیشتمان هه یه وه کو - فی ظلال القرآن - روح
البیان ، مراغی ، هتد .

۱۰ - که ده لێن ووشه ی - البرد - له هه موو
قورئانی پیرۆزدا - ۴- جار هاتوه یان - الایمان -
۸۱۱ - جار هاتوه ، ، ، واته ووشه ی - البرد ،
الایمان الموت ، به هه موو - بهشتقات - هه کانه وه -

- ووشه لی و مرگیاوه کانه وه - ده کات - ۴ - یان
 - ۸۱۱ - یان - ۶۹۷ - جار ، وه له مه و دوا هه
 ژماره یه کی که دیتت به - مشتقات - کانیه و مه
 ۱۱ - له قورئانی پرۆژدا - ۱۸۰ - جار
 - صالحات - هاتووه ، به لام - ۴ - جار به - صالح
 (ص) - وه - ۵ - جار به - صالحات - هاتووه واته
 ۹ - جار ناوی صالح پیغه مبه ره ، وه له - ۴ -
 ئایه تهش دا [۲ - محمد ۹۰ - الانبیاء
 ۵ - محمد ، ۱۵ - الاحقاف] به واتای چاره سه ری یان
 چاره کردن هاتووه واته - ۱۳ - جار به و واتایه
 نه هاتووه که پیچه وانیه - السینات - ۵ - به لکو - ۱۶۷ -
 جار به - صالحات هاتووه

۱۲ - محمد - له - ۴ - ئایه ته دا هاتووه [۱۴۴ -
 عمران ۲ محمد ، ۴ - الاحزاب ۲۹ - الفتح]
 ۱۳ - ووشه ی - السراج - له - ۴ - جیگادا هاتووه
 [۴۶ - الاحزاب ، ۱۳ - النبأ ، ۱۶ - نوح ، ۶۱ - الفرقان]
 ۱۴ - ووشه ی - الاصنام - له - ۵ - جیگایه دا

هاتووه [۱۳۸] - الاعراف ، ۳۵ - ابراهيم ، ۷۲ -

الانعام ، ۷۱ - الشعراء ، ۵۷ - الانبياء]

۱۵ - ووشهئ - الخمر - لهم - ۵ - ثايه تها

هاتووه [۲۱۹] - البقرة ، ۹۱ - المائدة ، ۹۰ - المائدة ،

۲۶ - يوسف ، ۴۱ - يوسف] بهلام له ثايه تها (۱۵) -

محمد) [وانهار من خمر لئه للشاربين] لئره دا خواي
كهوره له كهل ناره قئ خه رامي ثيه به لكو له كهل ناره قئ

به هشتي يه تي همر بزيه ش ووتم - ۵ - جار ناوي

ناره قئ هاتووه نهك - ۶ - جار

۱۶ - نووسه ري پيش كه وتوو خوازي قئسلا م

محه مهدي مهلا سالحى شاره زورى - له ناميلكه ي - ثايا

قورنان داناني محمه ده - لهم باره وه دوا بو وه

ده قوا نم بليتم يه هگم خووسه ري كورد كنه لهم باره وه

چه نهك زوويكي نخسته نهار چشت

۱۷ - بروانه كوفاري - صباح الخير - ژماره

۱۰۵۶ -

۱۸ - كه ده ليم من اله كهل د مصطفى

محمود م که ده لیت نهم - ۱۹ - یه که له نایه تی
- ۲۹ - ۳۰ - المدثر - هاتوو

- لواحه للبشر ، علیها تسعه عشر -

له بور نهم هۆیه یه له - الایمان و العلم الحديث ،
وه له - تفسیری میجه فرید - دا نهم نایه ته یو
باوکی خالییدی کوری ولید - هاتوته خوارموه -
ولیدی کوری موغیره - چونکه ده یکتوت نهم قورئانه
قیسهی ئاده میزاهه ، وه خوای که وره شی که ده فهرمووت
دهی که یه ناو دۆزوخ وه ژمارهی ملانکه - کانی یه
- ۱۹ - هیناره وه پاشان ده فهرمووت

- وما جعلنا عدیهم الا فتنه للذین کفروا - مدثر
واته نهم - ۱۹ - یه که ژمارهی ملانکه - کانی
سهر دۆزه خه فتنه و به لایه که یو کاورد کان ، وه
باسه که شی ههر له سهر قورئانی پیرۆزه ، بۆیه ، بۆیه
من له که له نهم دام که نهم - ۱۹ - یه ههر نهم - ۱۹ -
یه بیت که له - ۲۹ - ، ۳۰ - المدثر - .

۱۹ - ده بێ باش بزانیت که ووشهی [اسم ، الله ،

الرحمن الرحيم] ی که باسی ده کین ، نه و
 ووشمانه نین که له ههز - ۱۱۴ - بسم الله الرحمن
 الرحيم - ه واته بیتجگه له - بسم الله الرحمن
 الرحيم - که له - ۱۱۴ - جیگادا هاتوو ووشه ی [اسم ،
 الله ، الرحمن الرحيم] ی تیدایه

۲ - د رشاد تخلیقه ده لیت له هه موو قورئانی
 پیرۆزدا - ۳ - جار ووشه ی - بسم - هاتوو ، وه
 - ۱۹ - جار ووشه ی - اسم - هاتوو - وه نه گه
 ژماره ی ووشه ی - بسم - له - اسم - بده ی ۱۹×۳
 ژماره ی ووشه ی - الرحمن - د مودیت واته - ۵۷ -
 ووشه ی - الرحمن - له - ۵۷ - جیگادا هاتوو

۲۱ - خوای گه وره له قورئانی پیرۆزدا ووشه ی
 - الرحيم - ی [بیتجگه له ههز - ۱۱۴ - بسم الله
 الرحمن الرحيم - که - الرحيم - ی تیدایه] له - ۱۱۵ -
 جیگا و هیناره به لام ده ی بزانیته که ته نیا - ۱۱۴ -
 سیفه ی خوای گه وره به وه به کینکیان سیفه ی محمه دی
 خۆشه و یستمانه - ۱۲۸ - التوبه

— بالمؤمنين رؤف رحيم ۱۲۸ — التوبه

واته تهنيا ۱۱۴ — ووشهى — الرحيم — هاتووه

۲۲ — بهلى — قوم لوط — له — ۱۱ — نايه تبه

هاتووه [۳۳ — قوم ، ۱۲۲ — صبح ، ۲۸ — العنكبوت ،

۵۴ — ۵۶ — النمل ، ۱۶۰ — الشعراء ۴۳ — الحج ،

۷۰ — ۷۴ — ۸۹ — الهود ، ۸۰ — الاعراف] به لام له

سوررهى — ق — دا له نايه تبه ۱۳ — به — اخوان

لوط — هاتووه

و عاد فرعون واخوان لوط ، ۱۳۳ — ق

۲۳ — رۆژنامهى — نيويورك تايمز — له رۆژى

۱۰ — ۵ — ۱۹۶۲ — دا له ژيتر سه دېبرى — ۲۰ ميليون

زنجى بوو به موسولمان — له لايه پرهى يه كه مدا

نووسيپوى ، رۆژ تبه كه كومه ليك ره ش پيست نه بيتته

موسولمان ، چونكه موسولماناي ره ش پيست له

نه ماريكا دا ثاره ق خواردن ق — النصارى — بن ناموسى و

هه موو كرده وه يه كى خراپيان وازلى هيتاوه ، وه

جوله كه كانى فله ستين — ۴ — ملاين دؤلاريان داناوه بو

مەدريە كىك كە - كەلى - بىمىزىنىت ، بىلام ئەو
پالەوانانەى كە چۈپتە بەرانبەرى بەبىن ئەسەيلاكى
هاتوونەو

و كان حقا علينا نصر المؤمنين

۲۴ - بىروانە - اللە يتجلى فى عہر العليم ، و
العلم يدعو للايمان •

سەرچاوه كان

- ١ - القرآن الكريم
- ٢ - الامجد للزعماء للقرآن الكريم - عبدالرزاق نوفل .
- ٣ - القرآن و العلم الحديث - عبدالرزاق نوفل
- ٤ - الايمان و العلم الحديث - محمد حنين الاديب .
- ٥ - حكم التحريم الخمر في الاسلام
- ٦ - مجله - اخر ساعه - عدد - ١٤٩ - ١٩٧٥ .
- ٧ - مجله - صباح الخير - عدد - ٢٠٥٦ - ١٩٧٦
- د . مصطفى محمود
- ٨ - اشهد ان هذا القرآن من عند الله - محمود محمد شريب

سو پاس

- سو پاس بۆ پارێزەر - ئەنوەر محەمەد حەسن -
- سو پاس بۆ بچامید سۆفی و عۆمەر غەریب و
فەیسەل عوسمان و عەلی محەمەد یارگەچی
- سو پاس بۆ خوشنۆسی لاو عبدالباسط
فەرهادی .

x   x   x

پێناسە کەم

پە کەم چاپ کراوی (پە کر غەریب بەرزنجی) پە

ناو نیشانی نووسەر

هەولێر گەرەکی سێتاقان (خەبات) مزگەوتی سەید
غەریب .

یاخود

هەولێر ص ٠ ب - ٦٨ -

رقم الايداع في المكتبة الوطنية ببغداد ١٣٠ لسنة ١٩٧٨

